

Załącznik nr 1 do Uchwały Nr 116/1853/2020
Zarządu Województwa Podlaskiego
z dnia 31 marca 2020 roku

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO
WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W BIAŁYMSTOKU

REGIONALNY PLAN DZIAŁAŃ NA RZECZ ZATRUDNIENIA NA 2020 ROK

BIAŁYSTOK, luty 2020

1. Wprowadzenie	3
2. Dokumenty będące podstawą do opracowania Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na rok 2020 (RPD/2020)	3
3. Wyzwania i obszary problemowe podlaskiego rynku pracy w Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do 2020	6
4. ROZDZIAŁ I. Sytuacja na rynku pracy w województwie podlaskim	8
5. ROZDZIAŁ II. Cele i kierunki działań regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich na 2020 r. w województwie podlaskim	19
6. ROZDZIAŁ III. Działania na rzecz zatrudnienia i rozwoju zasobów ludzkich w województwie podlaskim w 2020 r.	23
6.1. Wsparcie na rzecz lokalnej przedsiębiorczości	23
6.2. Zwiększenie aktywności zawodowej osób z grup najbardziej oddalonych od rynku pracy .	24
6.3. Lepsze dostosowanie struktury kompetencji i kwalifikacji pracowników do wymogów rynku pracy przyszłości	24
6.4. Wsparcie migracji zarobkowych przyjaznych regionalnemu rynkowi pracy	37
6.5. Zwiększenie efektywności i jakości obsługi rynku pracy.....	39
7. ROZDZIAŁ IV. Koordynowanie i monitorowanie realizacji zadań w RPD/2020	43
8. ROZDZIAŁ V. Finansowanie realizacji zadań w RPD/2020.....	44
ZAŁĄCZNIKI.....	45

1. Wprowadzenie

Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2019 r. poz. 1482 z późn. zm.) nakłada na samorząd województwa obowiązek określenia i koordynowania regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich przez coroczne przygotowanie i realizację regionalnego planu działań na rzecz zatrudnienia.

Punktem wyjścia do opracowania Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2020 r. (dalej RPD/2020) w woj. podlaskim były przygotowane oraz skonsultowane z Powiatami (powiatowymi urzędami pracy z woj. podlaskiego), Wojewódzką Radą Dialogu Społecznego oraz partnerami rynku pracy Założenia do opracowania ww. dokumentu.

W proces opracowania RPD/2020 włączono partnerów rynku pracy na każdym etapie opracowania dokumentu tj. przygotowania Założeń do opracowania RPD/2020, zgłoszenia zadań do realizacji do Planu oraz konsultowania projektu dokumentu.

Przy opracowaniu RPD/2020 uwzględniono przede wszystkim kierunki polityk, jakie będą zawarte w Krajowym Planie Działań na rzecz Zatrudnienia na lata 2020-2022 (wyzwania i cele kierunkowe przewidziane na lata 2020-2022)¹, Strategię Polityki Społecznej Województwa Podlaskiego do roku 2020 oraz wnioski płynące z aktualizacji Strategii, Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 i Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 oraz wnioski z konsultacji Założeń do opracowania RPD/2020. Dokument wskazuje też priorytetowe grupy bezrobotnych i osób wymagających wsparcia na podlaskim rynku pracy.

W Regionalnym Planie Działań na rzecz Zatrudnienia na 2020 rok określono cele oraz kierunki działań regionalnej polityki rynku pracy jakie Samorząd Województwa Podlaskiego we współpracy z partnerami działającymi na rzecz rozwoju rynku pracy zamierzają podjąć w 2020 r. w celu wzrostu zatrudnienia i rozwoju zasobów ludzkich w regionie.

Założono, iż Plan identyfikuje i systematyzuje działania podejmowane na rzecz rozwoju rynku pracy w województwie podlaskim przez partnerów rynku pracy w danym roku w ramach określonych celów, służy monitorowaniu zaplanowanych działań i wydatkowanych środków oraz realizuje funkcję informacyjną w zakresie działań podejmowanych i realizowanych na podlaskim rynku pracy.

Do współpracy z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Białymstoku przy opracowaniu dokumentu włączyły się następujące podmioty:

- Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego Departament Rozwoju Regionalnego i Departament Europejskiego Funduszu Społecznego,
- Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Białymstoku,
- Powiatowe Urzędy Pracy Województwa Podlaskiego,
- Podlaska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy w Białymstoku,
- Izba Rzemieślnicza i Przedsiębiorczości w Białymstoku.

Zadania związane z koordynacją, monitoringiem oraz sprawozdawczością z realizacji Planu należą do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku. Nadzór nad realizacją zadania, monitoring i sprawozdawczość z jego realizacji należą do podmiotu zgłaszającego zadanie zgodnie z określonymi w Planie zasadami.

2. Dokumenty będące podstawą do opracowania Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na rok 2020 (RPD/2020).

Krajowy Plan Działań na rzecz Zatrudnienia, który zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, określa w szczególności m.in. cele i kierunki działań zgodne z priorytetami polityki państwa w dziedzinie zatrudnienia stanowi podstawę do opracowania regionalnego planu działań na rzecz zatrudnienia.

Biorąc po uwagę fakt, iż Krajowy Plan Działań na rzecz Zatrudnienia nie został jeszcze uchwalony a Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przekazało informację na temat wyzwań i celów kierunkowych przewidzianych na lata 2020-2022 jakie będą uwzględnione w

¹ Pismo MRPiPS z dnia 18 listopada 2019 r

KPDZ/2020-2022, dokument ten stał się podstawą do opracowania Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2020 r. w woj. podlaskim.

MRPiPS wskazało następujące kierunki polityk, jakie będą uwzględnione w KPDZ/2020-2022 (wyzwania i cele kierunkowe):

- **Cel 1: Wykorzystanie rosnącego potencjału gospodarki dla zwiększenia zatrudnienia rezerw polskich kadr.**
Wyzwanie: Nierównowaga na rynku pracy wynikająca ze zmian demograficznych i zróżnicowań terytorialnych.
- **Cel 2: Zwiększenie aktywności zawodowej osób z grup najbardziej oddalonych od rynku pracy.**
Wyzwanie: Grupy społeczne pozostające poza rynkiem pracy, w tym klienci urzędów pracy wymagający szczególnego wsparcia.
- **Cel 3: Tworzenie miejsc pracy o wysokiej jakości.**
Wyzwanie: Niezadawalające warunki pracy (płacowe i pozapłacowe) oraz niska wydajność pracy na jednego zatrudnionego.
- **Cel 4: Lepsze dostosowanie struktury kompetencji i kwalifikacji pracowników do wymogów rynku pracy przyszłości (wynikających z postępu technologicznego i procesów demograficznych).**
Wyzwanie: Nowe umiejętności i kwalifikacje niezbędne na zmieniającym się rynku pracy.
- **Cel 5: Skuteczne zarządzanie migracjami zarobkowymi.**
Wyzwanie: Procesy migracyjne na rynku pracy.

Zakłada się, że RPD/2020 może podlegać zmianom w niezbędnym zakresie w związku z przyjęciem Krajowego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na lata 2020-2022 przez MRPiPS.

Kluczowym dokumentem w regionie, mającym wpływ na przygotowanie Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia jest **Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego do 2020 roku**. Dokument ten jest narzędziem kreowania przez Samorząd Województwa rozwoju regionu, określa kierunki długofalowej koncepcji rozwoju województwa. Wizja województwa sformułowana w dokumencie brzmi następująco: *Województwo podlaskie: zielone, otwarte, dostępne i przedsiębiorcze*. Cele strategiczne i operacyjne Strategii przedstawia tabela poniżej.

Tabela 1. Cele strategiczne i operacyjne Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do 2020 r.

Cel 1 konkurencyjna gospodarka
1.1. Rozwój przedsiębiorczości.
1.2. Wzrost innowacyjności podlaskich przedsiębiorstw.
1.3. Rozwój kompetencji do pracy i wsparcie aktywności zawodowej mieszkańców regionu.
1.4. Kapitał społeczny jako katalizator procesów rozwojowych.
1.5. Efektywne korzystanie z zasobów naturalnych.
1.6. Nowoczesna infrastruktura sieciowa.
Cel 2 powiązania krajowe i międzynarodowe.
2.1. Aktywność podlaskich przedsiębiorców na rynku ponadregionalnym.
2.2. Poprawa atrakcyjności inwestycyjnej województwa.
2.3. Rozwój partnerskiej współpracy transgranicznej.
2.4. Rozwój partnerskiej współpracy międzyregionalnej.
2.5. Podniesienie zewnętrznej i wewnętrznej dostępności komunikacyjnej regionu.
Cel 3 jakość życia.
3.1. Zmniejszenie negatywnych skutków procesów demograficznych.
3.2. poprawa spójności społecznej.
3.3. Poprawa stanu zdrowia społeczeństwa oraz bezpieczeństwa publicznego.
3.4. Ochrona środowiska i racjonalne gospodarowanie zasobami.

Obecnie w województwie podlaskim zakończył się proces aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego z perspektywą do 2030 r. W projekcie Strategii określono misję: *Ambitne Podlaskie* i wizję: *Podlaskie: przedsiębiorcze – partnerskie – perspektywiczne*.

Natomiast struktura celów rozwoju województwa podlaskiego przedstawia się następująco:

Cele strategiczne	Cele operacyjne
1. Dynamiczna gospodarka	1.Przemysły przyszłości. 2.Podlaski system otwartych innowacji. 3.Lokalna przedsiębiorczość. 4.Rewolucja energetyczna i gospodarka obiegu zamkniętego. 5.E-podlaskie.
2. Zasobni mieszkańcy	1.Kompetentni mieszkańcy 2.Aktywni mieszkańcy. 3.Przestrzeń wysokiej jakości.
3. Partnerski region	1.Dobre zarządzanie. 2.Kapitał społeczny. 3.Partnerstwa międzynarodowe i ponadregionalne. 4.Gościnny region.

Kolejnym dokumentem ważnym dla przygotowania RPD/2020 jest **Strategia Polityki Społecznej Województwa Podlaskiego do roku 2020 (SPSWP 2020)**, która określa zasady i obszary działań w realizacji regionalnej polityki społecznej. Strategia skupia kierunki działań na rzecz rozwiązywania problemów społecznych, zapobiegania procesom wykluczenia społecznego oraz stwarzania warunków umożliwiających osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych. Celem Strategii jest zapewnienie, w warunkach ciągłych przemian, kompleksowego wsparcia osobom i grupom społecznym oraz stałe i efektywne dostarczanie profesjonalnych rozwiązań umożliwiających zapobieganie i rozwiązywanie problemów społecznych, w oparciu o posiadaną wiedzę i zdobyte doświadczenie kadr oraz wysoki poziom integracji społecznej. Jednym z celów w ramach wyodrębnionych pięciu obszarów strategicznych jest Wzrost zatrudnienia i mobilności zawodowej.

W województwie podlaskim określone zostały też kierunki realizacji polityki wobec osób starszych w **Programie na rzecz osób starszych w województwie podlaskim na lata 2016-2020**, koordynowanym przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej. Program jest skierowany do grupy osób powyżej 60 roku życia. **Cele strategiczne określone w programie to:** 1) Wzrost dostępności usług zdrowotnych na rzecz osób starszych w woj. podlaskim; 2) Zapewnienie bezpieczeństwa osób starszych; 3) Zwiększenie aktywności kulturalnej, edukacyjnej i społecznej osób starszych; 4) Wzrost aktywności zawodowej osób starszych; 5) Poprawa jakości komunikacji. W Programie, w obszarze aktywności zawodowej - jednym z czterech obszarów problemowych, wyznaczono następujące cele operacyjne:

1. Zapewnienie jak najdłuższej aktywności zawodowej osób starszych.
2. Dostosowanie kwalifikacji i kompetencji osób starszych do zmieniających się warunków na rynku pracy.
3. Rozwijanie srebrnej gospodarki z wykorzystaniem potencjału osób starszych.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 (RPOWP 2014-2020) jest jednym z narzędzi realizacji Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020. Głównym celem RPOWP 2014-2020 jest wzrost konkurencyjności gospodarki kształtowanej w oparciu o regionalne specjalizacje. Program obejmuje 33 priorytety inwestycyjne w ramach 9 celów tematycznych, które zostały ujęte w 10 osiach priorytetowych. W ramach RPOWP 2014-2020 w szczególności trzy osie priorytetowe mają bezpośredni wpływ na kreowanie aktywnej polityki rynku pracy w województwie podlaskim tj. Oś II Przedsiębiorczość i aktywność zawodowa, Oś III. Kompetencje i kwalifikacje i Oś VII. Poprawa spójności społecznej.

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój opiera się na dwóch filarach: poprawie funkcjonowania poszczególnych polityk sektorowych oraz interwencji w obszarach, dla których większą efektywność zapewni wsparcie z poziomu krajowego. Realizacja programu odbywa się w ramach 6 osi priorytetowych (w tym osi VI Pomoc techniczna). **W ramach Osi I Osoby młode na rynku pracy** realizowane wsparcie kierowane jest bezpośrednio do osób młodych pozostających bez

pracy w wieku 15-29 lat (w szczególności tych, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET), które będzie przyczyniało się do zwiększenia możliwości ich zatrudnienia.

3. Wyzwania i obszary problemowe podlaskiego rynku pracy w Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do 2020.

W Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020 (SRWP) oraz Rocznym raporcie z Realizacji Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020 za 2018 r.² w odniesieniu do wybranych **celów operacyjnych Strategii** określone zostały następujące obszary problemowe i wyzwania na podlaskim rynku pracy:

– Rozwój przedsiębiorczości.

W SRWP ukierunkowano interwencje na promowanie postaw przedsiębiorczych i wspieranie powstawania podmiotów gospodarczych.

Z Roczego raportu z realizacji Strategii wynika, iż w województwie ciągle nierozwiązanym problemem pozostaje niski poziom regionalnej przedsiębiorczości. W rankingu regionów pod względem liczby podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności, województwo podlaskie przez cały czas utrzymywało 14 miejsce w kraju. Ponadto zwiększa się dysproporcja pomiędzy liczbą zarejestrowanych przedsiębiorstw w województwie podlaskim a średnią krajową.

– Rozwój kompetencji do pracy i wsparcie aktywności zawodowej mieszkańców regionu.

W SRWP 2020 jako podstawowe wyzwania wskazano: podjęcie działań w kierunku podwyższania jakości systemu edukacji, w tym ustawicznej i szkoleń, jego dopasowania do potrzeb gospodarczych i społecznych, rozwój współpracy pomiędzy pracodawcami i szkołami, zwłaszcza zawodowymi i wyższymi, podnoszenie atrakcyjności i elastyczności kształcenia i szkolenia zawodowego, a także inwestycje mające na celu wzmocnienie kadr regionalnej gospodarki, działania z zakresu reorientacji zawodowej osób odchodzących z rolnictwa oraz dostosowanie kompetencji pracowników do zmieniających się oczekiwań rynku pracy.

Z Roczego raportu z realizacji Strategii wynika, iż:

- W latach 2013-2017 wartość *wskaźnika zatrudnienia* zawierała się w przedziale 67,5%-70,6%, od 2015 r. następuje spadek pozycji województwa wśród polskich regionów (w 2017 r. województwo zajmowało ósmą pozycję w kraju w porównaniu do drugiego miejsca w 2014 r.).
- w zakresie wskaźnika *Udział osób w wieku 25-64 lata uczestniczących w kształceniu i szkoleniach* w ogólnej liczbie ludności w tym wieku w województwie podlaskim w latach 2013-2017 systematycznie spada. Tylko w 2016 r. odnotowano skokowy wzrost do wartości 3,7% (wartość taka sama jak średnia wartość dla kraju).

– Zmniejszenie negatywnych skutków problemów demograficznych.

SRWP 2020 ukierunkowuje interwencje m.in. na wsparcie aktywności zawodowej i społecznej osób starszych, umożliwiające lepsze wykorzystanie ich potencjału, wspieranie rodzin w opiece nad dzieckiem i osobami zależnymi.

W Raporcie z realizacji Strategii za 2018 r. wskazano, iż:

- w dalszym ciągu problemem są niekorzystne tendencje migracyjne. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych przyjmuje wartości ujemne, co świadczy o wyludnianiu się województwa podlaskiego. Wartość notowana w regionie jest niekorzystna w stosunku do wartości dla kraju (w skali kraju liczba wyjeżdżających i przyjeżdżających na pobyt stały równoważy się).
- Od 2014 r., pomimo spadku pozycji wśród pozostałych regionów, systematycznie rośnie współczynnik aktywności zawodowej (w IV kwartale) osób w wieku 15-24 lata. Jednak mieszkańcy województwa podlaskiego w wieku 15-24 lata charakteryzują się najniższym, w skali kraju, współczynnikiem aktywności zawodowej w IV kwartale (2017 r.).
- Województwo podlaskie charakteryzuje się jednym z najniższych, w skali kraju, współczynników aktywności zawodowej osób w wieku 55 i więcej lat (13 miejsce).

– Poprawa spójności społecznej.

² ROT UMWP, Roczny raport z realizacji Strategii Województwa Podlaskiego do 2020 za 2018 r., Załącznik do Uchwały Nr 43/604/2019 Zarządu Województwa Podlaskiego z dnia 28 maja 2019 r.

W SRWP 2020 w odniesieniu do powyższego celu operacyjnego wskazano, iż poprawa spójności społecznej możliwa będzie dzięki wspieraniu grup najbiedniejszych, niwelowaniu ubóstwa, wspieraniu młodzieży, osób niepełnosprawnych i imigrantów. Za kluczowe uznano też wzmocnienie roli ekonomii społecznej poprzez wspieranie rozwoju przedsiębiorczości społecznej i innych form przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

Z Roczego raportu z realizacji Strategii za 2018 r. wynika, iż w województwach wschodnich występuje najwyższe zagrożenie ubóstwem relatywnym. Wskaźnik ten w woj. podlaskim jest blisko trzykrotnie wyższy od wartości, jaką odnotowano w woj. łódzkim – województwie o najniższym poziomie analizowanego współczynnika. Od 2013 r. zmniejsza się też liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej na 10 tys. ludności. Jednak ze świadczeń pomocy społecznej w woj. podlaskim korzysta więcej osób niż przeciętnie w kraju. Od 2014 r. woj. podlaskie wśród wszystkich regionów, klasyfikowane jest na czwartym miejscu.

W projekcie **Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego z perspektywą do 2030 roku** w odniesieniu do wybranych celów operacyjnych projektu Strategii określone zostały następujące wyzwania na podlaskim rynku pracy:

W celu operacyjnym 1.3. Lokalna przedsiębiorczość wyzwaniem jest m.in.:

- Podniesienie ogólnego poziomu przedsiębiorczości.
- Skuteczne wykorzystanie imigracji zarobkowej dla pobudzenia przedsiębiorczości na poziomie lokalnym.

W celu operacyjnym 2.1. Kompetentni mieszkańcy jako wyzwania m.in. wskazano:

- Dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy.
- Zwiększenie skłonności mieszkańców woj. podlaskiego do kształcenia ustawicznego.

W celu operacyjnym 2.2. Aktywni mieszkańcy wyzwaniem jest m.in.:

- Zwiększenie aktywności zawodowej mieszkańców.
- Zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców.
- Skuteczne warunki i zachęty dla imigrantów z za wschodniej granicy.

W celu operacyjnym 3.2. Kapitał społeczny wśród wyzwań m.in. określono:

- Podniesienie jakości kapitału społecznego.
- Zwiększenie aktywności mieszkańców, w tym w tworzeniu organizacji pozarządowych.

W projekcie Strategii podkreślono, że istotne jest wykorzystywanie i wspieranie rozwoju postaw przedsiębiorczych mieszkańców jednocześnie wskazując jako jeden z głównych kierunków interwencji kształtowanie postaw przedsiębiorczych i wiedzy z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej na wszystkich etapach edukacji.

Jednym z największych wyzwań dla rynku pracy zarówno krajowego, jak i regionalnego pozostaje demografia. Dostępne zasoby siły roboczej w wyniku starzenia się populacji kurczą się, rośnie liczba ludności w wieku poprodukcyjnym, natomiast w zatrudnieniu rośnie liczba pracowników w starszym wieku. Sytuacja ta wymaga zmiany w podejściu do polityki zatrudnieniowej i wpływa na potrzebę podejmowania działań m.in. przez wprowadzenie w firmach zarządzania wiekiem, dostosowania miejsc pracy do starszych pracowników, dbanie o utrzymywanie pracowników w dobrym zdrowiu oraz zachęty dla pracowników do pozostawania w zatrudnieniu również po osiągnięciu wieku emerytalnego. Wymaga to zaangażowania wielu podmiotów w tym również działania w samych zakładach pracy. Niezbędne jest też prowadzenie stałego monitoringu potrzeb pracodawców i kompetencji pracowników w celu dopasowania do nich usług rynku pracy.

Wyzwaniem dla polityki rynku pracy są też niezadawalające warunki pracy (płacowe i pozapłacowe) oraz niska wydajność pracy na jednego zatrudnionego, dlatego konieczne jest tworzenie miejsc pracy wysokiej jakości³. W Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020⁴ (z perspektywą do 2030 r.), działania krajowej polityki w obszarze spójności społecznej i rynku pracy ukierunkowano na promowanie stabilnych form zatrudnienia i jednocześnie elastycznych metod organizacji pracy

³ Pismo MRPiPS z dnia 18 listopada 2019 r. nr DRP.III.40013.25.2019.MJ.

⁴ Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do 2020 (z perspektywą do 2030 r.), MiR, s. 168

poprzez zapewnienie bezpieczeństwa zatrudnienia (umowy na czas nieokreślony, aktywne programy rynku pracy dające pewność, że szybko znajdzie się pracę), bezpieczeństwo dochodu, elastyczność sposobu świadczenia pracy, a także działania poprawiające elastyczność rynku pracy, produktywność wewnątrz firmy, łączenie życia zawodowego z rodzinnym oraz ułatwiające przepływ pracowników do firm o wyższej produktywności. Sytuacja ta wymaga m.in. upowszechnienia wiedzy o zmianach zachodzących na rynku pracy, zarządzaniu wiekiem i różnorodnością w miejscu pracy, pomocy w organizacji miejsca dla osób o specjalnych potrzebach, dostosowania polityki i usług rynku pracy do zmieniających się potrzeb rynku pracy w tym zmian demograficznych czy procesów migracyjnych.

4. Rozdział I. Sytuacja na rynku pracy w województwie podlaskim.

4.1 Ludność⁵

Podobnie jak w skali kraju, również w woj. podlaskim odnotowuje się **rzeczywisty ubytek ludności**. W końcu 2018 r. w woj. podlaskim mieszkało 1181,5 tys. osób, czyli o 3,0 tys. mniej niż przed rokiem (o 0,3%). O spadku liczby mieszkańców zadecydowało ujemne saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały, które wyniosło -1,70 na 1000 ludności (w 2017r. -1,44); dla Polski wskaźnik ten osiągnął wartość - 0,06. Innym decydującym czynnikiem był ujemny przyrost naturalny ludności. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców województwa wyniósł w 2018 roku -1,00 (w roku poprzednim: -0,40), podczas gdy wskaźnik ogólnokrajowy to -0,68.

W końcu 2018 r. liczba ludności województwa w wieku produkcyjnym kształtowała się na poziomie 728,4 tys. osób (61,7% ogółu). W ciągu roku w tej grupie nastąpił spadek o 8,3 tys. osób (o 1,1%). Wśród ludności w wieku produkcyjnym osoby w wieku mobilnym (18-44 lata) stanowiły 62,0% (452,0 tys.) i ich liczebność zmniejszyła się o 6,6 tys., tj. o 1,4%. Natomiast w wieku niemobilnym było 276,5 tys. osób, tj. o 1,7 tys. (o 0,6%) mniej niż przed rokiem. W wieku przedprodukcyjnym było 205,9 tys. (17,4%), czyli mniej niż przed rokiem o 0,1 osób (o 0,1%). W wieku poprodukcyjnym było 247,2 tys. osób (20,9%), tj. więcej o 5,4 tys. (o 2,2%). Współczynnik obciążenia demograficznego, określający liczbę osób w wieku nieprodukcyjnym przypadającą na 100 osób w wieku produkcyjnym, w 2018 r. wyniósł dla woj. podlaskiego 62,2 (w roku poprzednim: 60,8), był więc niższy niż ogólnopolski (65,1).

W 2019 r. następował dalszy spadek liczby ludności województwa. W I półroczu liczba osób zamieszkałych w woj. podlaskim zmniejszyła się o 2,1 tys. (o 0,2%). Na jej spadek wpłynął ujemny przyrost naturalny (-1,7 na 1000 mieszkańców) oraz ujemne saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały (-1,8 na 1000 mieszkańców). W końcu czerwca 2019 r. w woj. podlaskim mieszkało 1179,43 tys. osób⁶.

4.2. Aktywność zawodowa. Pracujący i bezrobotni

Jak wynika z Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności, liczba **ludności aktywnej zawodowo** w woj. podlaskim zmniejszyła się. W III kwartale 2019 r. wyniosła 512 tys. i spadła o 1 tys. w stosunku do III kwartału roku poprzedniego. Zwiększył się natomiast o 0,5 p. proc. współczynnik aktywności zawodowej w grupie ludności powyżej 15 roku życia i wyniósł 57,4%, podobnie jak wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 15 lat i więcej, o 0,6 p. proc., do 55,5%. Jednocześnie liczba osób pracujących (495 tys.) oraz bezrobotnych (18 tys.) utrzymała się na poziomie sprzed roku, co wpłynęło na utrzymanie wartości stopy bezrobocia rzeczywistego (3,5%)⁷. Współczynnik aktywności zawodowej ludności powyżej 15 roku życia w regionie był wyższy od krajowego o 0,7 p. proc., a wskaźnik zatrudnienia o 0,6 p. proc. (Polska odpowiednio: 56,7% i 54,9%). Korzystniejszy był także wojewódzki wskaźnik zatrudnienia ludności w wieku 20-64 lata, który wyniósł w III kwartale 2019r. 75,5% (Polska: 73,6%). Z kolei wartość stopy bezrobocia w woj. podlaskim była wyższa od krajowej o 0,4 p. proc. (Polska: 3,1%)⁸ (Tabela 1).

⁵ Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie podlaskim w 2017 r. i 2018 r., Urząd Statystyczny w Białymstoku, BDL.

⁶ Ludność. Stan i struktura oraz ruch naturalny w przekroju terytorialnym w 2019 r. Stan w dniu 30 VI, GUS Warszawa 2019, tabela I.

⁷ Aktywność ekonomiczna ludności w województwie podlaskim w III kwartale 2019 r. Informacje sygnałowe, Urząd Statystyczny w Białymstoku, 31.12.2019r.,

⁸ GUS:BDL.

Tabela 1. Aktywność zawodowa ludności (wg BAEL) w woj. podlaskim w latach 2018-2019

Wyszczególnienie	Podlaskie			Polska		
	III kw. 2018	III kw. 2019	+/- (w p. proc.)	III kw. 2018	III kw. 2019	+/- (w p. proc.)
Aktywność zawodowa ludności w wieku 15 lat i więcej						
Współczynnik aktywności zawodowej w %	56,9	57,4	+0,5	56,8	56,7	-0,1
Wskaźnik zatrudnienia w %	54,9	55,5	+0,6	54,6	54,9	+0,3
Stopa bezrobocia w %	3,5	3,5	0,0	3,8	3,1	-0,7
Aktywność zawodowa ludności w wieku 20-64 lata						
Wskaźnik zatrudnienia w %	74,2	75,5	+1,3	72,8	73,6	+0,8

Źródło: GUS:BDL.

W końcu 2018 r. w gospodarce woj. podlaskiego pracowało 441,3 tys. osób. W porównaniu z końcem 2017 r. liczba pracujących zwiększyła się o 9,2 tys. osób (o 2,1%). Podlaskie jest regionem rolniczym, w związku z czym najwięcej osób pracuje w sektorze rolnym, głównie w indywidualnych gospodarstwach rolnych. W końcu 2018 r. w woj. podlaskim odnotowano 126,9 tys. osób pracujących w tej sekcji, co stanowiło 28,7% ogółu pracujących (spadek udziału o 0,7 punktu proc.). W przemyśle pracowało 70,6 tys. osób, tj. 16,0% ogółu (r./r. bez zmian), w handlu; naprawie pojazdów samochodowych – 58,9 tys. osób, tj. 13,3% (spadek udziału o 0,2 p. proc.), a w edukacji – 35,3 tys. osób, tj. 8,0% (r./r. bez zmian).

Tabela 2. Pracujący* w woj. podlaskim w latach 2017-2018 wg sekcji PKD (stan w końcu roku)

SEKCJE PKD 2007 (Polskiej Klasyfikacji Działalności)	2017	Struktura w %	2018	Struktura w %	wzrost/ spadek	
					w liczbach	w %
Ogółem	432070	100,0	441293	100,0	9223	2,1
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	126965	29,4	126865	28,7	-100	-0,1
Przemysł	68988	16,0	70596	16,0	1608	2,3
Budownictwo	22924	5,3	24995	5,7	2071	9,0
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	58335	13,5	58855	13,3	520	0,9
Transport i gospodarka magazynowa	19268	4,5	20011	4,5	743	3,9
Zakwaterowanie i gastronomia	5942	1,4	5962	1,4	20	0,3
Informacja i komunikacja	4862	1,1	5287	1,2	425	8,7
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	7100	1,6	6977	1,6	-123	-1,7
Obsługa rynku nieruchomości	4070	0,9	4134	0,9	64	1,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	10119	2,3	10633	2,4	514	5,1
Administrowanie i działalność wspierająca	9315	2,2	9191	2,1	-124	-1,3
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe. zabezpieczenia społeczne	21358	4,9	22080	5,0	722	3,4
Edukacja	34587	8,0	35300	8,0	713	2,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	26200	6,1	27289	6,2	1089	4,2
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3993	0,9	4189	0,9	196	4,9
Pozostała działalność usługowa	8044	1,9	8929	2,0	885	11,0

* Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności.

Źródło: „Pracujący w gospodarce narodowej w 2018 roku”, GUS Warszawa 2019, TABL. 5

W większości sekcji PKD odnotowano wzrost liczby pracujących, przy czym największy nastąpił w pozostałej działalności usługowej (+11,0), budownictwie (+9,0) oraz informacji i komunikacji (+8,7%). Spadek liczby pracujących odnotowano w sekcji działalność finansowa i ubezpieczeniowa (-1,7%), administrowanie i działalność wspierająca (-1,3%) oraz rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (-0,1%).

Zwiększa się **przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw**, które w okresie styczeń – grudzień 2019 r. wyniosło 118,4 tys. osób i było o 5,1% wyższe od zanotowanego w zeszłym roku. Najwyższy wzrost przeciętnego zatrudnienia miał miejsce w sekcjach: informacja i komunikacja (o 20,4%), wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 17,5%), administrowanie i działalność wspierająca (o 14,7%), górnictwo i wydobywanie (o 8,3%), a także dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami, rekultywacja (o 8,0%). Spadek wystąpił w zakwaterowaniu i gastronomii (o 5,1%) oraz obsłudze rynku nieruchomości (o 0,2%)⁹.

W 2019 roku obserwujemy dalszy spadek poziomu **bezrobocia rejestrowanego**¹⁰, ale jego dynamika była nieco większa od odnotowanej w 2018 r. Na przestrzeni 2019 roku poziom bezrobocia zmniejszył o 3,5 tys. osób, tj. o 9,5%, podczas gdy w 2018 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych spadła o 3,2 tys. osób, tj. o 8,0%. Bezrobotni zarejestrowani w urzędach pracy woj. podlaskiego w końcu 2019 r. w liczbie 33,3 tys., stanowili 6,9% ludności aktywnej zawodowo (w końcu 2018 r. 7,7%). Na przestrzeni roku wartość stopy bezrobocia zmniejszyła się więc o 0,8 p. proc. Stopa bezrobocia w województwie podlaskim była wyższa od krajowej o 1,7 p. proc., przed rokiem o 1,9 p. proc., zmniejsza się więc niekorzystny dystans regionu do reszty kraju.

Tabela 3. Poziom bezrobocia rejestrowanego w woj. podlaskim w latach 2018-2019 (w końcu okresu sprawozdawczego)

Wyszczególnienie	grudzień 2018	grudzień 2019	wzrost/spadek	
			w liczbach	w %
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych	36786	33277	-3509	-9,5
Stopa bezrobocia - Podlaskie	7,7%	6,9%	-0,8 pkt	x
Stopa bezrobocia - Polska	5,8%	5,2%	-0,6 pkt	x

Źródło: WUP w Białymstoku, MRPiPS

4.3 Zróżnicowanie terytorialne powiatowych rynków pracy w woj. podlaskim

Niekorzystną cechą rynku pracy na Podlasiu jest utrzymywanie się zróżnicowania terytorialnego poziomu bezrobocia. W podregionie łomżyńskim, obejmującym powiaty z terenu dawnego województwa łomżyńskiego, stopa bezrobocia wynosiła w końcu 2019 r. 6,9%, tj. o 0,8 punktu procentowego mniej niż w podregionie suwalskim, dla którego stopa bezrobocia wynosiła 7,7% oraz o 0,3 punktu proc. więcej niż w podregionie białostockim (6,6%). Różnice bardziej wyraźne są w obrębie podregionu, gdzie poszczególne powiaty różnią się wielkością wskaźnika bezrobocia: 3-krotnie w podregionie suwalskim (powiat grajewski – stopa bezrobocia 11,9% i suwalski – 3,9%) i podregionie łomżyńskim: (powiat kolneński – 13,9% i bielski – 4,7%) oraz 1,9-krotnie w podregionie białostockim (powiat sokólski – 10,0% i m. Białystok – 5,4%).

Zróżnicowanie to jest zdeterminowane szeregiem czynników gospodarczych takich jak m.in. funkcjonowanie lub brak dużych przedsiębiorstw na terenie powiatu, ich dywersyfikacja branżowa, dostępność terenów inwestycyjnych, rozbudowana infrastruktura techniczna, w tym komunikacyjna, występowanie w powiecie ośrodków miejskich, wielkość i struktura lokalnych zasobów pracy, i, coraz częściej, szeregiem aspektów społecznych, kulturowych, czy geograficznych (infrastruktura społeczna i oferta kulturalna, tradycje przedsiębiorczości, położenie przygraniczne, itp.). Czynniki te stanowią

⁹ Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podlaskiego w grudniu 2019 r., nr 12/2019, Urząd Statystyczny w Białymstoku, 30.01.2020 r., s. 4 i nast.

¹⁰ Podlaski rynek pracy grudzień 2019, Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku,

o korzystnej sytuacji powiatów bądź determinują występowanie problemów na lokalnych rynkach pracy. Jednocześnie istnieje część zagadnień wspólnych dla wszystkich powiatów, takich jak m.in. niedostosowanie profilu kształcenia do potrzeb rynku pracy oraz wysokie oczekiwania osób młodych wchodzących na rynek pracy, deficyt pracowników, a także konieczność podejmowania przez instytucje publiczne działania we wszystkich powiatach na rzecz aktywizacji grup wrażliwych (osób niepełnosprawnych, młodych i osób starszych i in.)¹¹.

4.4 Grupy osób bezrobotnych będące w szczególnej sytuacji na podlaskim rynku pracy

Liczba bezrobotnej młodzieży zmniejsza się w większym stopniu niż ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, nadal jednak ludzie młodzi są jedną z najważniejszych grup ryzyka zatrudnieniowego. Ciągłe aktualnym czynnikiem determinującym bezrobocie wśród młodzieży jest niedostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy, niedostateczne przygotowanie zawodowe absolwentów szkół do wykonywania pracy na danym stanowisku oraz niedostatek miejsc pracy na regionalnym rynku pracy dla osób z wyższym wykształceniem. W końcu grudnia 2019 r. w ewidencji urzędów pracy woj. podlaskiego zarejestrowanych było 9,0 tys. **osób bezrobotnych do 30 roku życia** (27,0% ogółu bezrobotnych), tj. o 1,0 tys. osób mniej niż w końcu grudnia 2018 r. (o 10,3%). Zmniejszył się również ich udział w ogólnej zbiorowości bezrobotnych o 0,2 p. proc. W ciągu 2019 r. do urzędów pracy zgłosiło się 20,4 tys. młodych bezrobotnych (42,7% ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych), tj. o 3,2 tys. mniej niż w ciągu 2018 r. Jednocześnie rejestry bezrobotnych opuściło w 2019 r. 20,5 tys. osób bezrobotnych do 30 r. ż. (40,0% ogółu wyrejestrowanych bezrobotnych), tj. o 3,4 tys. mniej niż w poprzednim roku. Pracę podjęło 11,1 tys. osób do 30 r. ż. (o 1,9 tys. mniej niż przed rokiem), a wskaźnik płynności rynku pracy¹² w grupie osób młodych wyniósł 54,2% i był niższy od wskaźnika dla ogółu bezrobotnych o 1,8 p. proc. (56,0%).

Trudna jest sytuacja zawodowa **osób powyżej 50 roku życia**, a więc osób pozostających jeszcze w wieku aktywności zawodowej, które są zdolne i gotowe do pracy, jednak z różnych przyczyn przechodzą w okres zbyt wczesnej dezaktywacji. Na przestrzeni roku liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych powyżej 50 r.ż. zmniejszyła się o 1,1 tys. (o 10,6%) do 9,2 tys., a ich udział w ogólnej populacji zarejestrowanych bezrobotnych spadł o 0,4 p. proc. do 27,7%. W 2019 r. do urzędów pracy zgłosiło się 8,5 tys. osób powyżej 50 r.ż. (17,7% ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych) o 1,4 tys. mniej niż w ciągu 2018 r. Jednocześnie w 2019 r. rejestry bezrobotnych opuściło 9,5 tys. osób bezrobotnych powyżej 50 r.ż. (18,6% ogółu wyrejestrowanych bezrobotnych), tj. o 1,2 tys. mniej niż w poprzednim roku. Pracę podjęło 4,0 tys. osób 50plus (o 0,6 tys. mniej niż przed rokiem), a wskaźnik płynności rynku pracy w tej grupie osób wyniósł 47,8% i był niższy od wskaźnika dla ogółu bezrobotnych o 8,2 p. proc. (56,0%).

Jeśli chodzi o **osoby bezrobotne w wieku 60 lat i więcej**, to w ewidencji PUP zarejestrowanych było 2,5 tys. bezrobotnych (mężczyźni) w tej grupie wiekowej (7,2% ogółu). W ciągu 2019 r. liczebność osób starszych pozostających bez pracy zmniejszyła się o 152 osoby (o 5,8%), a ich udział w ogólnej populacji zarejestrowanych bezrobotnych zwiększył się o 0,3 p. proc.

1/3 zarejestrowanych bezrobotnych stanowią **osoby bez kwalifikacji zawodowych** (33,3%), które w końcu grudnia 2019 r. liczyły 11,1 tys. Na przestrzeni roku liczebność tej grupy bezrobotnych zmniejszyła się o 1,2 tys. osób (o 9,5%), ale jej udział wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych pozostał bez zmian. W ciągu 2019 r. do urzędów pracy zgłosiło się 15,7 tys. osób bez kwalifikacji zawodowych (32,8% ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych), tj. o 1,5 tys. mniej niż w ciągu 2018 r. Pracę podjęło 6,8 tys. osób (o 0,8 tys. mniej niż przed rokiem), a wskaźnik płynności rynku pracy w tej grupie wyniósł 43,2% i był niższy od wskaźnika dla ogółu bezrobotnych o 12,8 p. proc. (56,0%).

W obraz rynku pracy województwa podlaskiego na stałe wpisało się **bezrobocie długotrwałe**. Jest to najliczniejsza i trudna do zaktywizowana kategoria bezrobotnych. W końcu grudnia 2019 r. liczba

¹¹ Raport z badania pn. „Przyczyny zróżnicowania powiatowych rynków pracy województwa podlaskiego”, Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku, Białystok 2017

¹² Stosunek liczby bezrobotnych wyrejestrowanych z tytułu podjęcia pracy do liczby zarejestrowanych w tym samym czasie.

długotrwale bezrobotnych, tj. osób pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy (licząc łącznie w ciągu ostatnich 2 lat), ukształtowała się na poziomie 18,3 tys., a ich udział to 55,1% ogólnej liczby bezrobotnych. Na przestrzeni roku liczebność osób długotrwale bezrobotnych spadła o 2,9 tys. (o 13,6%), a ich procentowy udział zmniejszył się o 2,6 p. proc. Z długością pozostawania bez pracy ściśle wiąże się poziom wykształcenia. Im niższy poziom wykształcenia, tym większe zagrożenie długotrwałym bezrobociem. W populacji długotrwale bezrobotnych osoby z wykształceniem poniżej średniego stanowiły większy odsetek niż wśród ogółu bezrobotnych: 55,8% wobec 49,5%. W ciągu 2019 r. do urzędów pracy zgłosiło się 14,0 tys. osób długotrwale bezrobotnych (29,2% ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych), tj. o 3,7 tys. mniej niż w ciągu 2018 r. Jednocześnie rejestry bezrobotnych opuściło 16,9 tys. osób długotrwale bezrobotnych (32,9% ogółu wyrejestrowanych bezrobotnych), tj. o 3,3 tys. mniej niż w poprzednim roku. Pracę podjęło 6,8 tys. osób długotrwale bezrobotnych (o 1,6 tys. mniej niż przed rokiem), a wskaźnik płynności rynku pracy w tej grupie wyniósł 48,7% i był niższy od wskaźnika dla ogółu bezrobotnych o 7,3 p. proc. (56,0%).

Następnym, obok wieku, wykształcenia i czasu pozostawania bez pracy czynnikiem mającym wpływ na sytuację na rynku pracy jest **pleć**. W województwie podlaskim wskaźnik zatrudnienia kobiet jest niższy od wskaźnika zatrudnienia mężczyzn o 17,4 p. proc. (odpowiednio: 47,0% wobec 64,4% w III kwartale 2019 r.). Spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych odnotowany na przestrzeni roku, wśród mężczyzn i kobiet był zbliżony (odpowiednio o: 9,4% i 9,7%). W końcu grudnia 2019 r. kobiety zarejestrowane jako bezrobotne w liczbie 15,8 tys. stanowiły 47,5% ogółu, a mężczyźni w liczbie 17,5 tys. – 52,5%. Istnieją kategorie bezrobotnych, w których jest nadwyżka kobiet, i to znaczna. Wśród bezrobotnych rodziców wychowujących co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub dziecko z niepełnosprawnościami do 18 roku życia, kobiety stanowiły odpowiednio: 84,8% i 82,5%, wśród bezrobotnych cudzoziemców – 61,6%, a w grupie osób do 30 roku życia – 56,6%. W ciągu 2019 r. do urzędów pracy zgłosiło się 22,3 tys. kobiet i 25,5 tys. mężczyzn (odpowiednio: 46,7% i 53,3% ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych), tj. o 3,0 tys. kobiet i 3,7 tys. mężczyzn mniej niż w ciągu 2018 r. Jednocześnie rejestry bezrobotnych opuściło w 2019 r. 24,0 tys. kobiet i 27,3 tys. mężczyzn (odpowiednio: 46,9% i 53,1% ogółu wyrejestrowanych bezrobotnych), tj. o 2,7 tys. kobiet i 3,7 tys. mężczyzn mniej niż w poprzednim roku. Pracę podjęła podobna liczba bezrobotnych kobiet i mężczyzn: 13,3 tys. i 13,4 tys. (odpowiednio o: 1,5 tys. i 2,1 tys. mniej niż przed rokiem). Wskaźnik płynności rynku pracy wśród kobiet wyniósł 59,6% i był wyższy zarówno od wskaźnika płynności rynku pracy wśród mężczyzn o 6,8 p. proc. (52,8%), jak i wśród ogółu bezrobotnych o 3,6 p. proc. (56,0%).

Szczególnego wsparcia ze strony instytucji rynku pracy wymagają osoby i rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym z różnych przyczyn, niejednokrotnie się na siebie nakładających: braku pracy, konieczności sprawowania opieki nad osobą zależną, niepełnosprawności.

W końcu grudnia 2019 roku w urzędach pracy zarejestrowanych było 0,5 tys. osób **bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej**, w tym 55,4% to kobiety, 80,5% to osoby długotrwale bezrobotne, 31,1% to osoby powyżej 50 roku życia, a 23,7% to osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia. Bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej stanowili 1,6% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Na przestrzeni roku liczebność tej grupy bezrobotnych zmniejszyła się o 0,1 tys. osób (o 18,2%), a jej udział wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych zmniejszył się o 0,2 p. proc. W ciągu 2019 r. do urzędów pracy zgłosiło się 0,5 tys. osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (1,0% ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych), tj. o 0,2 tys. mniej niż w ciągu 2018 r. Pracę podjęło 0,2 tys. osób (podobnie jak przed rokiem), a wskaźnik płynności rynku pracy w tej grupie osób wyniósł 46,8% i był niższy od wskaźnika dla ogółu bezrobotnych o 9,2 p. proc. (56,0%).

W końcu grudnia 2019 roku liczba zarejestrowanych **bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka**, wyniosła 5,3 tys. osób i stanowiły one 16,0% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Na przestrzeni roku liczebność tej grupy zmniejszyła się o 0,7 tys. osób (o 10,9%), ale jej udział wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych zmniejszył się o 0,2 p. proc. W ciągu 2019 r. do urzędów pracy zgłosiło się 3,0 tys. kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka (6,2% ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych), tj. o 0,6 tys.

mniej niż w ciągu 2018 r. W 2019 r. pracę podjęło 1,7 tys. kobiet (o 0,1 tys. mniej niż przed rokiem), a wskaźnik płynności rynku pracy w tej grupie wyniósł 57,3% (dla ogółu bezrobotnych - 56,0%, kobiet -59,6%).

W końcu grudnia 2019 roku liczba zarejestrowanych **bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia** wyniosła 6,0 tys. osób, w tym 84,8% to kobiety, 63,4% to osoby długotrwale bezrobotne, 42,7% to osoby do 30 roku życia. Bezrobotni ci stanowili 18,1% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Na przestrzeni roku liczebność tej grupy zmniejszyła się o 0,6 tys. osób (o 9,3%), ale jej udział wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych pozostał bez zmian (18,1%). W ciągu 2019 r. do urzędów pracy zgłosiło się 6,0 tys. bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 r.ż. (12,5% ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych), tj. o 0,6 tys. mniej niż w ciągu 2018 r. Pracę podjęło 3,6 tys. osób (o 0,1 tys. mniej niż przed rokiem), a wskaźnik płynności rynku pracy w tej grupie osób wyniósł 60,6% i był wyższy od wskaźnika dla ogółu bezrobotnych o 4,6 p. proc. (56,0%).

Z kolei liczba zarejestrowanych w końcu grudnia 2019 roku **bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko z niepełnosprawnościami do 18 roku życia** wyniosła 57 osób, w tym 82,5% stanowiły kobiety, a 40,4% osoby długotrwale bezrobotne. Bezrobotni ci stanowili 0,2% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Na przestrzeni roku liczebność tej grupy zmniejszyła się o 5 osób (o 8,1%), a jej udział wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych pozostał bez zmian (0,7%). W ciągu 2019 r. do urzędów pracy zgłosiło się 81 bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko z niepełnosprawnościami do 18 r.ż. (0,2% ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych), tj. o 7 osób mniej niż w ciągu 2018 r. Pracę podjęło 39 osób (o 1 osobę więcej niż przed rokiem), a wskaźnik płynności rynku pracy w tej grupie osób wyniósł 48,1% i był niższy od wskaźnika dla ogółu bezrobotnych o 7,9 p. proc. (56,0%).

W szczególnej sytuacji na podlaskim rynku pracy znajdują się również osoby z **niepełnosprawnościami**. W ewidencji urzędów pracy zarejestrowanych było w końcu grudnia 2019 r. 2,3 tys. bezrobotnych osób z niepełnosprawnościami, tj. 6,8% ogółu bezrobotnych. W ciągu roku liczebność tej grupy zmniejszyła się o 0,2 tys. (o 8,2%), lecz jej udział zwiększył się o 0,1 p. proc. Przeważały tu, podobnie jak w latach poprzednich, osoby z orzeczonym lekkim stopniem niepełnosprawności (76,4%), głównie w związku z upośledzeniem narządu ruchu, chorobami psychicznymi, chorobami narządu wzroku oraz chorobami układu oddechowego i krążenia. Dominujące grupy to osoby w wieku 45-54 lata i 55-59 lat oraz osoby reprezentujące niższe poziomy wykształcenia (62,0%). Z usług urzędów pracy korzystają również osoby z niepełnosprawnościami zarejestrowane jako poszukujące pracy i niepozostające w zatrudnieniu. Jest to grupa 0,4 tys. osób w skali województwa. W ciągu 2019 r. do urzędów pracy zgłosiło się 3,0 tys. osób z niepełnosprawnościami (6,3% ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych), tj. o 0,4 tys. mniej niż w ciągu 2018 r. Jednocześnie w 2019 r. rejestry bezrobotnych opuściło 3,2 tys. osób (6,3% ogółu wyrejestrowanych bezrobotnych), tj. o 0,3 tys. mniej niż w poprzednim roku. Pracę podjęło 1,3 tys. osób z niepełnosprawnościami (o 0,1 tys. mniej niż przed rokiem), a wskaźnik płynności rynku pracy w tej grupie osób wyniósł 44,4% i był niższy od wskaźnika dla ogółu bezrobotnych o 11,6 p. proc. (56,0%).

Specyfiką podlaskiego rynku pracy jest wysoki procent ludności zatrudnionej w sektorze rolnym. Ponieważ większość mieszkańców wsi posiada indywidualne gospodarstwa rolne, to faktycznie stanowiąc zbędną siłę roboczą w gospodarstwie i nie czerpiąc z tego tytułu dochodów, jedynie część z nich trafia do rejestrów bezrobotnych. W końcu grudnia 2019 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 12,9 tys. **bezrobotnych zamieszkałych na wsi**, stanowili oni 38,6% ogółu bezrobotnych, a ich udział wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych na przestrzeni roku zwiększył się o 1,0 p. proc. W ciągu roku zaobserwowano spadek liczby osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi o 1,0 tys., tj. o 7,0%, a więc mniejszy niż bezrobotnych mieszkańców miast (o 2,5 tys., tj. o 11,1%). Mieszkańcy wsi, mimo że są mniej licznie reprezentowani w populacji podlaskich bezrobotnych, znajdują się w gorszej sytuacji na rynku pracy. Mają mniejszy dostęp do oferowanych miejsc pracy oraz do edukacji niż mieszkańcy miast. Wyraźnie różnicujące znaczenie ma poziom wykształcenia: bez wykształcenia średniego było 56,4% bezrobotnych mieszkańców wsi i 45,2% bezrobotnych

mieszkańców miast. Osoby zamieszkałe na wsi są zagrożone bezrobociem strukturalnym w większym stopniu niż zamieszkałe w mieście: odsetek długotrwale bezrobotnych wyniósł w tych grupach odpowiednio: 57,9% i 53,4%. W ciągu 2019 r. do urzędów pracy zgłosiło się 16,5 tys. mieszkańców wsi (34,6% ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych) tj. o 2,3 tys. mniej niż w ciągu 2018 r. Jednocześnie w 2019 r. rejestry bezrobotnych opuściło 17,5 tys. mieszkańców wsi (34,1% ogółu wyrejestrowanych bezrobotnych), tj. o 2,5 tys. mniej niż w poprzednim roku. Pracę podjęło 9,0 tys. osób (o 1,3 tys. mniej niż przed rokiem), a wskaźnik płynności rynku pracy w tej grupie osób wyniósł 54,6% i był niższy od wskaźnika dla ogółu bezrobotnych o 1,4 p. proc. (56,0%).

Tabela 4. Wybrane grupy zarejestrowanych bezrobotnych w woj. podlaskim w latach 2018-2019 (stan w końcu roku)

Wyszczególnienie	2018		2019		wzrost/spadek	
	liczba	%	liczba	%	w liczbach	w %
Bezrobotni ogółem, w tym:	36786	100,0	33277	100,0	-3509	-9,5
kobiety	17524	47,6	15817	47,5	-1707	-9,7
mężczyźni	19262	52,4	17460	52,5	-1802	-9,4
zamieszkali na wsi	13826	37,6	12861	38,6	-965	-7,0
zamieszkali w miastach	22960	62,4	20416	61,4	-2544	-11,1
osoby do 30 roku życia	10012	27,2	8980	27,0	-1032	-10,3
w tym osoby do 25 roku życia	4665	12,7	4115	12,4	-550	-11,8
osoby powyżej 50 roku życia	10324	28,1	9232	27,7	-1092	-10,6
w tym w wieku 60 lat i więcej	2643	7,2	2491	7,5	-152	-5,8
bezrobotni długotrwale	21238	57,7	18346	55,1	-2892	-13,6
osoby bez kwalifikacji zawodowych	12265	33,3	11097	33,3	-1168	-9,5
korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej	644	1,8	527	1,6	-117	-18,2
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	5966	16,2	5316	16,0	-650	-10,9
osoby posiadające co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia	6644	18,1	6027	18,1	-617	-9,3
osoby posiadające co najmniej 1 dziecko z niepełnosprawnościami do 18 roku życia	62	0,2	57	0,2	-5	-8,1
osoby z niepełnosprawnościami	2454	6,7	2253	6,8	-201	-8,2

Zródło: Podlaski rynek pracy grudzień 2019, Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku

4.5 Aktywność społeczno-zawodowa młodzieży defaworyzowanej, w tym z grupy NEET

Podlaska młodzież, podobnie jak w kraju i Unii Europejskiej, wymaga wsparcia na rynku pracy. Jak wynika z badania BAEL¹³ przeprowadzonego w III kwartale 2019 r., w woj. podlaskim spośród 109 tys. osób młodych w wieku 15-24 lata 70 tys. było biernych zawodowo, głównie ze względu na naukę. Spośród 39 tys. młodych osób aktywnych zawodowo, pracowało 33 tys. W porównaniu do III kwartału 2018 r. liczba biernych zawodowo w wieku 18-24 lata spadła o 1 tys., a liczebność aktywnych zawodowo w tej grupie wiekowej zmniejszyła się o 4 tys. osób. Młodzi charakteryzują się niższą niż starsze grupy ludności aktywnością zawodową, gdyż tylko 35,8% z nich jest aktywna zawodowo, a pracuje – 30,3% (III kw. 2019 r.). Dla porównania, wskaźnik zatrudnienia osób w kolejnej grupie wiekowej 25-54 lata przekroczył wartość 80,0%.

Na przestrzeni roku odnotowano pogorszenie sytuacji osób młodych, bowiem w odniesieniu do III kwartału 2018 r. współczynnik aktywności zawodowej tej grupy wiekowej zmniejszył się o 1,9 p. proc., a wskaźnik zatrudnienia o 2,2 p. proc. Dla porównania: dla ogółu ludności województwa w wieku 15 lat i więcej współczynnik aktywności zawodowej wzrósł o 0,5 p. proc., a wskaźnik zatrudnienia wzrósł o 0,6 p. proc. Należy też zauważyć, że zarówno współczynnik

¹³ Aktywność ekonomiczna ludności w województwie podlaskim w III kwartale 2019 r. Informacje sygnałowe, Urząd Statystyczny w Białymstoku, 31.12.2019 r., s. 2 i nast.

aktywności zawodowej, jak i wskaźnik zatrudnienia osób młodych w wieku 15-24 lata wypadają niekorzystnie na tle kraju (Polska odpowiednio: 36,8% i 32,8%). Liczba osób bezrobotnych w wieku 15-24 lata wyniosła 6 tys. i była wyższa w odniesieniu do III kwartału 2018 r. o 1 tys. Stopa bezrobocia osób młodych osiągnęła poziom 15,4% (Polska: 10,8%) i w skali roku zwiększyła się o +3,8 p. proc. (stopa bezrobocia dla ogółu ludności województwa wyniosła 3,5% i w skali roku nie uległa zmianie).

Szczególna uwaga polityk rynku pracy zwrócona jest na ludzi młodych w wieku 15-24/29 lat biernych zawodowo i edukacyjnie, którzy nie pracują, nie uczą się, ani nie się szkolą, tzw. NEET. Są to osoby niezainteresowane aktywnością zawodową, społeczną i edukacyjną, co wynika z wielu czynników. W 2018 r. w krajach EU28 wskaźnik NEET oszacowano na poziomie 10,5%. Wartość odsetka młodzieży NEET dla Polski (8,7%) była niższa o 1,8 p. proc. niż wskaźnik europejski. Dla woj. podlaskiego wskaźnik ten był jeszcze korzystniejszy i wyniósł 7,6%. Dodatkowo, w porównaniu do roku poprzedniego, w 2018 r. odnotowano spadek wartości wskaźnika NEET podlaskiej młodzieży o 1,0 p. proc. (w skali kraju ten spadek wyniósł -0,8 p. proc., a w krajach EU28 -0,4 p. proc.)¹⁴.

4.6 Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej będące w dyspozycji powiatowych urzędów pracy

W okresie styczeń-grudzień 2019 r. pracodawcy zgłosili do urzędów pracy **25,1 tys. wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej** i było to o 5,6 tys., tj. o 18,3% mniej niż w poprzednim roku. Liczba ofert zatrudnienia subsydiowanego spadła o 1,8 tys., do poziomu 6,7 tys. (-21,6%). Zmniejszyła się również liczba ofert pracy niesubsydiowanej (o 3,8 tys., tj. o 17,1%) i wyniosła 18,4 tys. Spośród ogółu propozycji pracy było 21,3 tys. miejsc zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej i w porównaniu do roku poprzedniego liczba ta zmniejszyła się o 4,7 tys. (o 17,8%). Miejsc aktywizacji zawodowej było natomiast 3,7 tys. (o 1,0 tys., tj. o 21,0% mniej) i w większości dotyczyły ofert stażu (3,4 tys.) oraz ofert pracy społecznie użytecznej (0,4 tys.).

Najwięcej ofert pracy zgłosili pracodawcy z branży przetwórstwa przemysłowego, działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierające, branży handlowej i naprawy pojazdów samochodowych oraz budownictwa (łącznie ok. 16 tys. miejsc pracy; 63% ogółu ofert zgłaszanych do PUP). Najczęściej poszukiwano pracowników w zawodach robotników wykwalifikowanych i niewykwalifikowanych w przemyśle, budownictwie, usługach, operatorów maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych, magazynierów, sprzedawców sklepowych, pracowników obsługi biurowej, gospodarzy budynków, pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i pokrewne oraz kucharzy.

4.7 Aktywne polityki rynku pracy

W 2019 r. odnotowano **zmniejszony ruch bezrobotnych**. Do urzędów pracy zgłosiło się 47,8 tys. bezrobotnych. W porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego liczba nowo rejestrujących się bezrobotnych zmniejszyła się o 6,7 tys. (o 12,3%). Po raz pierwszy zgłosiło się 8,8 tys. osób (18,4% ogółu nowo rejestrujących się) i było to mniej niż przed rokiem o 0,6 tys. osób. W analizowanym okresie z ewidencji PUP wyrejestrowano 51,3 tys. osób bezrobotnych, czyli również mniej niż w poprzednim roku o 6,4 tys. osób (o 11,1%). Główne przyczyny odpływów z rejestrów urzędów pracy to: podjęcia pracy (52,1% odpływów) oraz niepotwierdzenie gotowości do pracy (17,4% odpływów).

W ciągu 2019 r. **pracę podjęło 26,7 tys. osób bezrobotnych**, z tego 16,4% pracę subsydiowaną, a 83,6% niesubsydiowaną. Liczba podjęć pracy zmniejszyła się w porównaniu do roku ubiegłego o 3,6 tys. osób, tj. o 11,8%. Spadek dotyczył liczby podjęć pracy niesubsydiowanej (o 2,7 tys. osób, tj. o 10,6%), mniej osób podjęło również pracę subsydiowaną (o 0,9 tys. osób, tj. o 17,1%). W ramach pracy subsydiowanej pracę podjęło 4,4 tys. osób bezrobotnych, w tym najwięcej osób skierowano do pracy ramach: prac interwencyjnych – 1,4 tys. i robót publicznych – 0,8 tys., 0,9 tys. otrzymało środki na działalność gospodarczą, 0,5 tys. podjęło pracę w ramach refundacji kosztów zatrudnienia, a 0,4 tys. - pracę poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie. Pozostałe aktywne formy (szkolenia, staże, przygotowanie zawodowe dorosłych, prace

¹⁴ Kwartałna informacja o sytuacji osób młodych na podlaskim rynku pracy w kontekście realizacji Planu Gwarancji dla młodzieży, III kwartał 2019 r., Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku, Białystok 2019, s.3

społecznie użyteczne i skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych) objęły w 2019 r. łącznie 4,2 tys. osób bezrobotnych, czyli 8,2% ogółu bezrobotnych opuszczających w tym okresie rejestry urzędów pracy. Było to o 1,4 tys., tj. o 25,4% mniej niż w roku poprzednim.

Łącznie w 2019 r. **podstawowymi formami aktywizacji zawodowej bezrobotnych objęto 8,6 tys. osób**, tj. o 2,3 tys. mniej niż w 2018 r. Osoby te stanowiły 16,7% ogółu wyrejestrowanych w tym okresie bezrobotnych (w roku poprzednim: 18,9%). W 2019 r. na programy na rzecz promocji zatrudnienia wydatkowano 73957,2 tys. zł, tj. o 35,2% mniej niż w 2018 r. (114088,1 tys. zł.). Wydatki te stanowiły 54,7% ogółu wydatków z Funduszu Pracy (w 2018 r. – 64,7%).

4.8 Przedsiębiorczość

Według danych REGON w końcu grudnia 2019 r. w województwie podlaskim zarejestrowanych było 105,6 tys. podmiotów gospodarki narodowej (bez osób prowadzących wyłącznie indywidualne gospodarstwa rolne), tj. o 2,5 tys. więcej niż w końcu 2018 r. (o 2,5%). Najwięcej podmiotów prowadziło działalność w sekcjach: handel; naprawa pojazdów samochodowych – 22,1%, budownictwo – 14,7%, działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 8,9%, a także przetwórstwo przemysłowe – 7,9% i pozostała działalność usługowa – 7,9%. Rozmieszczenie terytorialne podmiotów gospodarczych działających na terenie woj. podlaskiego jest nierównomierne: 48% wszystkich podmiotów prowadziło działalność w 3 największych miastach województwa: Białymstoku, Łomży i Suwałkach, kolejnych 13,4% w powiecie białostockim¹⁵.

W woj. podlaskim na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym przypadało 1414,5 podmiotów gospodarczych, a więc znacznie poniżej średniej krajowej wynoszącej 1876,0 (2018 r.)¹⁶.

4.9 Edukacja

W szkolnictwie woj. podlaskiego¹⁷ od kilku lat zmniejsza się liczba uczniów szkół ponadgimnazjalnych. W roku szkolnym 2018/19 w szkołach ponadgimnazjalnych kształciło się 35,6 tys. uczniów, najwięcej w liceach ogólnokształcących – 16,0 tys., następnie w technikach - 15,7 tys. oraz 3,2 tys. w szkołach branżowych I stopnia. Liczba uczniów kształcących się na poziomie ponadgimnazjalnym zmniejszyła się o 0,6 tys. osób (o 1,5 %). W porównaniu do poprzedniego roku spadki liczby uczniów wystąpiły w: szkołach branżowych I stopnia (o 4,7%), w liceach ogólnokształcących (o 2,3%), ogólnokształcących szkołach artystycznych dających uprawnienia zawodowe (o 6,9%), szkołach specjalnych przysposabiających do pracy (o 1,8%). Wzrosła natomiast liczba uczniów w technikach (o 0,1%). Zmniejszeniu uległa ponadto liczba słuchaczy kształcących się w szkołach policealnych. W roku szkolnym 2018/2019 szkolnictwo policealne objęło 7,2 tys. uczniów (o -12,6% mniej niż w poprzednim okresie).

W roku akademickim 2018/2019 zmniejszyła się liczba studentów szkół wyższych. Na terenie woj. podlaskiego działało 16 wyższych uczelni (5 uczelni publicznych i 11 niepublicznych), na których kształciło się 30,0 tys. studentów, tj. o -5,4% mniej niż w roku poprzednim. Spośród podlaskich studentów najwięcej, bo 31,0% kształciło się na Uniwersytecie w Białymstoku (9,3 tys. osób), na Politechnice Białostockiej kształciło się 25,4% ogółu studentów (7,6 tys. osób), a Uniwersytet Medyczny, jedna z najstarszych uczelni województwa, kształcił 17,5% ogółu podlaskich studentów (5,3 tys. osób). Spośród uczelni niepublicznych, największą liczbę słuchaczy zarejestrowano w Wyższej Szkole Agrobiznesu w Łomży, gdzie wiedzę zdobywało 1,0 tys. osób, tj. 3,5% ogółu studiujących na podlaskich uczelniach. W roku akademickim 2017/18 podlaskie uczelnie wyższe ukończyło 9,0 tys. absolwentów, tj. o 10,9% mniej niż w poprzednim roku.

Edukacja dorosłych uznawana jest obecnie za jeden z kluczowych czynników wpływających na wzrost gospodarczy oraz rozwój społeczny. Zgodnie z wynikami Badania Aktywności Ekonomicznej

¹⁵ Miesięczna informacja o podmiotach gospodarki narodowej w rejestrze REGON grudzień 2019, GUS, pobrane ze strony https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/podmioty-gospodarcze-wyniki-finansowe/zmiany-strukturalne-grup-podmiotow/miesieczna-informacja-o-podmiotach-gospodarki-narodowej-w-rejestrze-regon-grudzien-2019_4_30.html, z dn. 21.01.2020 r.

¹⁶BDL, GUS

¹⁷Edukacja i wychowanie w województwie podlaskim w roku szkolnym 2018/2019. Informacje sygnałowe, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok, 30.09.2019r r., s. 3 i nast.

Ludności (BAEL), w 2018 r. w woj. podlaskim 5,2% osób w wieku 25-64 lata deklaroowało uczestnictwo w edukacji, obejmującej uczenie się formalne (szkoła i studia wyższe), jak również kształcenie pozaformalne (różnego rodzaju kursy). Wskaźnik ten poprawił się w stosunku do roku poprzedniego o 1,9 p. proc., nadal jednak był to wynik poniżej średniej krajowej (5,7%)¹⁸.

4.10 Zapotrzebowanie na zawody

W wielu branżach gospodarki woj. podlaskiego pogłębia się deficyt pracowników. Na przestrzeni lat 2016–2020 obserwowany jest wzrost liczby zawodów deficytowych: w 2016 r. zanotowano 10 grup zawodowych, a w 2020 r. będą to 24 grupy zawodowe¹⁹. Jak wynika z badania Barometr zawodów, w 2020 r., trudności z pozyskaniem pracowników wystąpią w sektorze budownictwa, zwłaszcza w zawodach: brukarze, cieśle i stolarze budowlani, dekarze i blacharze budowlani, monterzy instalacji budowlanych, murarze i tynkarze, pracownicy robót wykończeniowych w budownictwie, robotnicy budowlani, operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych. W branży przemysłowej poszukiwani będą spawacze, ślusarze oraz elektrycy, mechanicy i elektromonterzy. Deficyt pracowników będzie również dotyczył branży transportowej i gospodarki magazynowej oraz naprawy pojazdów samochodowych, gdzie zabraknie: kierowców autobusów, kierowców samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych, mechaników pojazdów samochodowych oraz magazynierów. Deficyt pracowników wystąpi ponadto w ochronie zdrowia i usługach opiekuńczych (zabraknie lekarzy, pielęgniarek i położnych, opiekunek dziecięcych, opiekunów osoby starszej lub niepełnosprawnej), w edukacji (zabraknie nauczycieli praktycznej nauki zawodu, nauczycieli szkół specjalnych i oddziałów integracyjnych), w gastronomii (zabraknie odpowiednio wykwalifikowanych szefów kuchni oraz kucharzy) oraz w obronie narodowej (notowany będzie deficyt pracowników służb mundurowych).

Wyniki ww. badania wskazują, iż do czynników, które negatywnie wpływają na wielkość i jakość dostępnych zasobów pracy, można zaliczyć: starzenie się zasobów pracy i brak prostej zastępowalności pokoleniowej w zawodach deficytowych, odpływ pracowników do innych regionów i za granicę ze względu na niekorzystne warunki pracy i płacy, niską mobilność zawodową długotrwale bezrobotnych, brak wymaganego doświadczenia zawodowego oraz umiejętności i uprawnień (np. w przypadku kierowców TIR), a także brak chętnych do pracy w zawodach, w których proces kształcenia oraz uzyskania wymaganego prawem doświadczenia jest czasochłonny, a oferty pracy nieatrakcyjne. Obserwuje się ponadto wpływ wsparcia socjalnego na wycofanie się wolnych zasobów pracy z rynku pracy (bierność zawodowa), w szczególności kobiet i osób zatrudnionych na niskopłatnych stanowiskach. Przyczyną deficytów jest także zjawisko szarej strefy pozwalającej zmniejszyć koszty pracy.

W skali województwa w 2020 r., na liście zawodów nadwyżkowych znajdzie się jedna grupa zawodowa – ekonomiści, co związane jest z nadwyżką edukacyjną absolwentów tego kierunku na poziomie ponadgimnazjalnym i wyższym w większości powiatów. W części powiatów w nadwyżce związanej z tym zjawiskiem będą również specjaliści administracji publicznej, specjaliści technologii żywności i żywienia, mechanicy pojazdów samochodowych, technicy mechanicy. W powiatach o typowo agrarnym charakterze nadmiar zasobów pracy w grupie rolników i hodowców może wynikać z oczekiwania na przejęcie gospodarstwa rolnego po rodzicach, a szerzej ujmując problem pozostawania bez pracy w wielu zawodach – z nieatrakcyjnych warunków pracy, w tym niskich wynagrodzeń oraz zmianowego systemu czasu pracy, pracy w nocy (np. w zawodzie piekarza). Dużym zagrożeniem jest długotrwała bezczynność zawodowa i dezaktualizacja kompetencji (np. w przypadku krawców i pracowników produkcji odzieży). W wielu zawodach sygnalizowane jest coraz częstsze oferowanie i podejmowanie pracy w szarej strefie²⁰.

¹⁸ <https://strateg.stat.gov.pl/>; wskaźnik pn. „Osoby dorosłe uczestniczące w kształceniu lub szkoleniu (w wieku 25–64 lata)”.

¹⁹ barometr.zawodow.pl

²⁰ Barometr Zawodów 2020. Raport podsumowujący badanie w województwie podlaskim, opracowanie WUP w Białymstoku, wydawca WUP w Krakowie, Kraków 2019, s.16 i nast.

4.11 Zatrudnianie cudzoziemców²¹

W związku z brakiem pracowników, głównie robotników wykwalifikowanych i niewykwalifikowanych, podlascy pracodawcy coraz częściej powierzają pracę cudzoziemcom. Przygraniczne usytuowanie regionu sprawia, że jest ono atrakcyjnym rynkiem pracy dla osób zza wschodniej granicy. W 2019 roku w woj. podlaskim w powiatowych urzędach pracy zarejestrowano 32,7 tys. oświadczeń pracodawców o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom, głównie obywatelom Ukrainy (74,6% oświadczeń) i Białorusi (21,9%). Liczba zarejestrowanych oświadczeń wzrosła w stosunku do roku poprzedniego o 6,3 tys. (o 23,8%). Najwięcej oświadczeń zarejestrowano w PUP w Białymstoku, Suwałkach i Zambrowie. W 2019 r. dominowały oświadczenia pracodawców działających w przemyśle (62,4% oświadczeń) i budownictwie (24,4%). Znacząca jest również skala zezwoleń na pracę sezonową dla cudzoziemców – w 2019 r. w powiatowych urzędach pracy woj. podlaskiego 2,4 tys. wniosków o wydanie takich zezwoleń, w tym ponad 2,0 tys. w PUP w Sokółce. Niemal wszystkie zezwolenia dotyczyły pracy sezonowej w sektorze rolnym (ponad 98%); tylko nieliczne związane były z zakwaterowaniem i gastronomią.

Ponadto w 2019 r. Podlaski Urząd Wojewódzki wydał cudzoziemcom 9,9 tys. zezwoleń na wykonywanie pracy na terytorium RP, w tym najwięcej: obywatelom Ukrainy – 4,5 tys., Białorusi – 3,6 tys., Filipin i Kazachstanu - po 0,3 tys. oraz Turcji i Uzbekistanu - po 0,2 tys. zezwoleń. Cudzoziemcy w większości ubiegali się o zezwolenie na pracę na stanowiskach robotników wykwalifikowanych i niewykwalifikowanych w budownictwie, przemyśle i transporcie.

Podsumowanie

Rok 2019 jest kolejnym okresem spadku poziomu bezrobocia w woj. podlaskim. Na przestrzeni 2019 roku liczba zarejestrowanych bezrobotnych zmniejszyła się o 3,5 tys. osób, tj. o 9,5%. W ślad za tym spadła wartość stopy bezrobocia rejestrowanego o 0,8 punktu, do 6,9%. Podobnie w kraju wartość stopy bezrobocia zmniejszyła się o 0,6 punktu proc. do 5,2%. Spadek poziomu bezrobocia odnotowano we wszystkich priorytetowych kategoriach bezrobotnych, procentowo zaś największy w grupie osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej (-18,2%), osób długotrwale bezrobotnych (-13,6%), kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka (-10,9%), osób powyżej 50 roku życia (-10,6%) oraz osób do 30 roku życia (-10,3%), co niewątpliwie związane jest z intensyfikacją wsparcia skierowanego do tych osób, a także dobrą sytuacją gospodarczą w regionie.

Ugruntowują się korzystne zmiany w postaci wzrostu aktywności zawodowej mieszkańców województwa. Zwłaszcza znacząco wzrósł wskaźnik zatrudnienia, o 0,6 p. proc. (do 55,5%), osiągając wartość wyższą od krajowej (54,9%). Pozytywne zmiany znajdują również potwierdzenie w postaci wzrostu przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw (o 5,1%) oraz wzrostu liczby pracujących w gospodarce regionu (o 2,1%).

Pożądanym zjawiskiem jest również dalszy wzrost liczby podmiotów gospodarczych. W 2019 roku liczba jednostek zarejestrowanych w systemie REGON zwiększyła się o 2,5%.

Zmniejszeniu uległa natomiast liczba ofert pracy będących w dyspozycji urzędów pracy. W 2019 r. pracodawcy zgłosili do PUP 25,1 tys. ofert pracy, tj. o 5,6 tys. mniej niż przed rokiem i w dużej mierze były to propozycje zatrudnienia dla pracowników średniego i niższego szczebla. Może to świadczyć o rosnącej roli innych kanałów dystrybucji ofert pracy (portale rekrutacyjne, agencje zatrudnienia), zwłaszcza w pośrednictwie pracy dla specjalistów, w tym pracowników sektora finansów i ubezpieczeń, przedstawicieli handlowych oraz z branży ITC.

Wraz ze spadkiem poziomu bezrobocia rejestrowanego zmniejsza się liczba osób bezrobotnych objętych aktywizacją zawodową oraz kwota wydatków z Funduszu Pracy na aktywne programy. W 2019 roku powiatowe urzędy pracy objęły aktywizacją zawodową 8,6 tys. bezrobotnych, tj. o 2,3 tys. mniej niż w 2018 roku. Na programy na rzecz promocji zatrudnienia wydatkowano z Funduszu Pracy 73957,2 tys. zł., tj. o 35,2% mniej. Z roku na rok rośnie natomiast efektywność podejmowanych działań i wydatkowych środków. Efektywność zatrudnieniowa aktywnych programów wyniosła w 2018 roku 84,4% (w 2017 r. 82,9%).

²¹ Centralny System Analityczno-Raportowy CESAR

Istotnym problemem podlaskiego rynku pracy pozostaje stały ubytek ludności województwa i starzenie się zasobów pracy, niekorzystna struktura zatrudnienia (wysoki odsetek zatrudnionych w rolnictwie), bezrobocie strukturalne (długotrwałe), utrzymujące się różnicowanie terytorialne lokalnych rynków pracy, a przede wszystkim pogłębiający się deficyt pracowników i problemy pracodawców z pozyskaniem odpowiednio przygotowanych kadr, z czym pośrednio koreluje rosnący, aczkolwiek nadal niski, poziom kształcenia ustawicznego osób dorosłych.

5. Rozdział II. Cele i kierunki działań regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich w województwie podlaskim w 2020 r.

Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na 2020 r. (RPD/2020) określa cele i kierunki realizacji regionalnej polityki w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej mieszkańców w województwie podlaskim.

Przyjęto, iż cele i kierunki działań określone w RPD/2020 uwzględniają te cele i kierunki działań polityki krajowej, które znajdują największe odzwierciedlenie w zakresie wyzwań i problemów regionalnego rynku pracy oraz wpisują się w cele i wyzwania określone w dokumentach strategicznych województwa podlaskiego z uwagi na operacyjny charakter dokumentu.

Analiza sytuacji na podlaskim rynku pracy wskazuje, że uzasadniona jest kontynuacja w 2020 r. realizacji celu głównego RPD/2019 tj. **wzrostu zatrudnienia osób w wieku 20-64 lata**.

Tabela 5. Kształtowanie wskaźnika zatrudnienia osób w wieku 20-64 lat w latach 2014 – 2019 w woj. podlaskim.

2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.
70,0	69,2	70,4	70,6	71,9	73,5

Źródło: dane dla lat 2014-2019 – na podstawie BAEL (IV kw.).

Cel ogólny będzie realizowany poprzez następujące cele szczegółowe:

- 1. Wsparcie na rzecz lokalnej przedsiębiorczości.**
- 2. Zwiększenie aktywności zawodowej osób z grup najbardziej oddalonych od rynku pracy.**
- 3. Lepsze dostosowanie struktury kompetencji i kwalifikacji pracowników do wymogów rynku pracy przyszłości.**
- 4. Wsparcie migracji zarobkowych przyjaznych regionalnemu rynkowi pracy.**
- 5. Zwiększenie efektywności i jakości obsługi rynku pracy.**

W celu szczegółowym 1. **Wsparcie na rzecz lokalnej przedsiębiorczości** określono następujące kierunki działań:

- 1) Wspieranie samozatrudnienia i rozwoju lokalnej przedsiębiorczości.
Celem działania jest wspieranie powstawania i rozwoju podmiotów gospodarczych w szczególności na poziomie lokalnym.
- 2) Kształtowanie postaw przedsiębiorczych i dostarczenie wiedzy z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej osobom zainteresowanym założeniem własnej firmy.
Celem działania jest pobudzanie i rozwijanie potencjału osób zainteresowanych założeniem działalności gospodarczej.

W celu szczegółowym 2: **Zwiększenie aktywności zawodowej osób z grup najbardziej oddalonych od rynku pracy** określono następujące kierunki działań:

- 1) Zwiększenie adaptacyjności i wsparcie mobilności społeczno-zawodowej osób pozostających bez pracy.
Celem działania jest aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy, szczególnie osób w wieku 50 plus, kobiet, osób z niepełnosprawnościami, długotrwałe bezrobotnych, osób z niskimi kwalifikacjami, osób opiekujących się osobami zależnymi.

- 2) Zwiększenie aktywności społeczno-zawodowej osób młodych do 30 roku życia, w tym z grupy NEET.
Celem działania jest poprawa sytuacji na rynku pracy osób młodych do 30 roku życia.
- 3) Włączenie zawodowe i społeczne osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym.
Celem działania jest poprawa szans na zatrudnienie osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz tworzenie warunków do rozwijania podmiotów ekonomii społecznej.
- 4) Promowanie podtrzymania aktywności zawodowej osób starszych w szczególności spełniających warunki do przejścia na emeryturę.
Celem działania jest utrzymanie na rynku pracy osób starszych.

Kierunki działań w celu szczegółowym 3: **Lepsze dostosowanie struktury kompetencji i kwalifikacji pracowników do wymogów rynku pracy przyszłości:**

- 1) Promowanie i rozwijanie kształcenia ustawicznego dorosłych mieszkańców regionu, w szczególności pracowników i pracodawców w odniesieniu do potrzeb rozwijającej się gospodarki regionu.
Celem działania jest zwiększenie udziału w uczeniu się przez całe życie osób pracujących oraz nabycie nowych umiejętności i kwalifikacji niezbędnych na zmieniającym się rynku pracy.
- 2) Promowanie i rozwijanie kształcenia i szkolenia zawodowego dostosowanego do potrzeb rynku pracy.
Celem działania jest przygotowanie wykwalifikowanych kadr dla gospodarki regionu.

W Celu szczegółowym 4: **Wsparcie migracji zarobkowych przyjaznych regionalnemu rynkowi pracy** założono następujące kierunki działań:

- 1) Wsparcie pracodawców w pozyskiwaniu pracowników o pożądanym kompetencjach, w tym cudzoziemców.
Celem działania jest pomoc pracodawcom w pozyskiwaniu odpowiednich pracowników.

Kierunki działań w Celu szczegółowym 5: **Zwiększenie efektywności i jakości obsługi rynku pracy:**

- 1) Rozwijanie i doskonalenie systemu obsługi i informacji o rynku pracy.
Celem działania jest poprawa jakości i dostępu do informacji o rynku pracy oraz zwiększenie adekwatności działań urzędów pracy do zmian na rynku pracy.

5.1 Priorytetowe grupy bezrobotnych i osób wymagających wsparcia w 2020 r. na podlaskim rynku pracy

Priorytetowe grupy bezrobotnych i osób wymagających wsparcia w 2020 r. na podlaskim rynku pracy, w szczególności są to:

- osoby młode do 30 roku życia, w tym z grupy NEET,
- osoby długotrwale bezrobotne,
- osoby powyżej 50 roku życia,
- osoby korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej,
- osoby z niepełnosprawnościami,
- osoby zamieszkujące tereny wiejskie,
- osoby z niskimi kwalifikacjami,
- bezrobotni rodzice powracający na rynek pracy, w tym osoby bezrobotne posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia, oraz bezrobotni sprawujący opiekę nad osobą zależną,
- pracodawcy i ich pracownicy, w tym pracownicy zagrożeni utratą pracy,
- osoby i rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym,
- uczniowie objęci kształceniem zawodowym i nauczyciele szkół/placówek kształcenia zawodowego.

Tabela 6. Działania i zadania Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2020 r.

Cele szczegółowe	DZIAŁANIA	ZADANIA
1. Wsparcie na rzecz lokalnej przedsiębiorczości.	Działanie 1. Wsparcie samozatrudnienia i rozwoju lokalnej przedsiębiorczości.	Zadanie 1.1 Wsparcie powstawania i rozwoju podmiotów gospodarczych w ramach Działania 2.3 RPOWP.
	Działanie 2. Kształtowanie postaw przedsiębiorczych i dostarczanie wiedzy z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej osobom zainteresowanym założeniem własnej firmy.	Zadanie 1.2 Wsparcie osób bezrobotnych zainteresowanych podejmowaniem działalności gospodarczej na regionalnym rynku pracy. Zadanie 1.3 Kształtowanie postaw przedsiębiorczych w działaniach realizowanych przez Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w WUP w Białymstoku
2. Zwiększenie aktywności zawodowej osób z grup najbardziej oddalonych od rynku pracy.	Działanie 1. Zwiększenie adaptacyjności i wsparcie mobilności społeczno-zawodowej osób pozostających bez pracy	Zadanie 1.1 Świadczenie i rozwijanie usług poradnictwa zawodowego dla osób bezrobotnych, poszukujących pracy, pracujących
	Działanie 2. Zwiększenie aktywności społeczno-zawodowej osób młodych do 30 roku życia, w tym z grupy NEET.	Zadanie 1.2 Zwiększanie aktywności zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy w ramach działań powiatowych urzędów pracy
	Działanie 3. Włączenie zawodowe i społeczne osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym	Zadanie 1.3 Zwiększanie zdolności zatrudnieniowej osób pozostających bez zatrudnienia oraz osób poszukujących pracy, przy wykorzystaniu aktywnej polityki rynku pracy oraz wspieranie mobilności zasobów pracy w ramach Działania 2.1 RPOWP
	Działanie 3. Włączenie zawodowe i społeczne osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym	Zadanie 1.4 Wdrażanie rozwiązań na rzecz równowagi praca – życie w ramach Działania 2.2 RPOWP
	Działanie 3. Włączenie zawodowe i społeczne osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym	Zadanie 2.1 Wsparcie osób młodych w wieku 18-29 lat pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe w ramach Działania 1.1 Poddziałanie 1.1.1 PO WER
	Działanie 3. Włączenie zawodowe i społeczne osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym	Zadanie 2.2 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty konkursowe w ramach Działania 1.2 Poddziałanie 1.2.1 PO WER
	Działanie 3. Włączenie zawodowe i społeczne osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym	Zadanie 2.3 Aktywizacja młodzieży defaworyzowanej w wieku 15-25 lat w ramach działań OHP
	Działanie 3. Włączenie zawodowe i społeczne osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym	Zadanie 2.4 Realizacja projektów ze środków europejskich służących poprawie sytuacji osób młodych w wieku 15-20 lat w tym z grupy NEET przez PWK OHP.
	Działanie 3. Włączenie zawodowe i społeczne osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym	Zadanie 3.1 Dofinansowanie kosztów utworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej (ZAZ).
	Działanie 3. Włączenie zawodowe i społeczne osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym	Zadanie 3.2 Aktywizacja społeczna i zawodowa osób znajdujących się w niekorzystanej sytuacji na rzecz poprawy i wzmocnienia ich zdolności do zatrudnienia w ramach Poddziałania 7.1.RPOWP.
	Działanie 3. Włączenie zawodowe i społeczne osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym	Zadanie 3.3 Wzmocnienie roli ekonomii społecznej w rozwoju społeczno-gospodarczym województwa podlaskiego w ramach Działania 7.3 RPOWP
	Działanie 3. Włączenie zawodowe i społeczne osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym	Zadanie 3.4 Wdrażanie Działania 9.1 Rewitalizacja społeczna i kształtowanie kapitału społecznego RPOWP.

		Zadanie 3.5. Zatrudnienie socjalne poprzez tworzenie centrów integracji społecznej.
		Zadanie 3.6. Realizacja projektu partnerskiego pn. „Liderzy kooperacji” w ramach Działania 2.5 Skuteczna pomoc społeczna PO WER.
	Działanie 4. Promowanie podtrzymania aktywności zawodowej osób starszych w szczególności spełniających warunki do przejścia na emeryturę.	Zadanie 4.1 Wdrażanie Działania 2.5 Aktywne i zdrowe starzenie się w ramach RPOWP 2014-2020
		Zadanie 4.2. Monitorowanie sytuacji osób starszych na rynku pracy i ich aktywności zawodowej.
		Zadanie 4.3. Promowanie zatrudnienia i aktywności zawodowej osób starszych we współpracy z partnerami rynku pracy.
3. Lepsze dostosowanie struktury kompetencji i kwalifikacji pracowników do wymogów rynku pracy przyszłości.	Działanie 1. Promowanie i rozwijanie kształcenia ustawicznego dorosłych mieszkańców regionu w szczególności pracowników i pracodawców w odniesieniu do potrzeb rynku pracy.	Zadanie 1.1 Adaptacja pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian w ramach Działania 2.4 RPOWP 2014-2020.
		Zadanie 1.2 Wdrażanie Krajowego Funduszu Szkoleniowego w woj. podlaskim.
		Zadanie 1.3 Wdrażanie Działania 3.2 Kształcenie i rozwój kompetencji kadr regionu w ramach RPOWP 2014-2020.
	Działanie 2. Promowanie i rozwijanie kształcenia i szkolenia zawodowego dostosowanego do potrzeb rynku pracy.	Zadanie 2.1 Kształcenie zawodowe młodzieży na rzecz konkurencyjności podlaskiej gospodarki w ramach Działania 3.3 Poddziałania 3.3.1 RPOWP 2014-2020.
		Zadanie 2.2 Działania Izby Rzemieślniczej i Przedsiębiorczości z zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego.
4. Wsparcie migracji zarobkowych przyjaznych regionalnemu rynkowi pracy.	Działanie 1. Wsparcie pracodawców w pozyskiwaniu pracowników o pożądanym kompetencjach, w tym cudzoziemców	Zadanie 1.1 Pomoc pracodawcom w trafnej rekrutacji pracowników na wolne miejsca pracy.
		Zadanie 1.2. Świadczenie usług międzynarodowego pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES w tym wsparcie reemigrantów
		Zadanie 1.3. Wydawanie oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom oraz zezwoleń na pracę sezonową.
5. Zwiększenie efektywności i jakości obsługi rynku pracy.	Działanie 1. Rozwijanie i doskonalenie systemu obsługi i informacji o rynku pracy.	Zadanie 1.1 Partnerstwo lokalne na rzecz promocji zatrudnienia oraz rozwoju zasobów ludzkich.
		Zadanie 1.2 Badanie popytu na pracę, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych
		Zadanie 1.3 Ocena efektywności, skuteczności, użyteczności i trwałości działań podejmowanych w ramach RPOWP 2014-2020 w różnych aspektach rynku pracy.
		Zadanie 1.4 Prowadzenie rejestru instytucji szkoleniowych
		Zadanie 1.5 Prowadzenie rejestru agencji zatrudnienia i monitorowanie działalności agencji.
		Zadanie 1.6 Doskonalenie usług poradnictwa zawodowego
		Zadanie 1.7 Działania informacyjno – promocyjne w ramach PO WER i RPOWP
		Zadanie 1.8 Obsługa Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych

6. ROZDZIAŁ III. Działania na rzecz zatrudnienia i rozwoju zasobów ludzkich w województwie podlaskim w 2020 r.

6.1. Cel szczegółowy 1. Wsparcie na rzecz lokalnej przedsiębiorczości

Działanie 1. Wspieranie samozatrudnienia i przedsiębiorczości.

Zadanie 1.1. Wspieranie powstawania i rozwoju podmiotów gospodarczych w ramach Działania 2.3 RPOWP 2014 - 2020.

Cel: wzrost samozatrudnienia i przedsiębiorczości mieszkańców

Planowane działania (kontynuacja):

1. Typ projektu nr 1 - Bezzwrotne wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej obejmujące:

- indywidualne doradztwo w postaci weryfikacji predyspozycji osób planujących założyć działalność gospodarczą,
- grupowe oraz indywidualne szkolenia i usługi doradcze w zakresie podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej,
- dotacja inwestycyjna,
- wsparcie pomostowe (finansowe, specjalistyczne wsparcie towarzyszące),
- forum wymiany doświadczeń.

Beneficjentem wsparcia są osoby od 30 roku życia, bezrobotne i bierne zawodowo, w szczególności znajdujące się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, tj. osoby w wieku 50 lat i więcej, kobiety, osoby z niepełnosprawnością, osoby długotrwale bezrobotne oraz osoby o niskich kwalifikacjach.

2. typ projektu nr 2 - Zwrotne wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej obejmujące:

- indywidualne doradztwo w postaci weryfikacji predyspozycji osób planujących założyć działalność gospodarczą,
- jednorazową pożyczkę na rozpoczęcie działalności gospodarczej do wys. 20-krotności przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu podpisania umowy.

Beneficjentem wsparcia są osoby bezrobotne i bierne zawodowo, zwłaszcza te, które znajdują się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy tj. osoby młode do 30 roku życia, osoby starsze w wieku 50 lat i więcej, kobiety, osoby z niepełnosprawnościami, osoby długotrwale bezrobotne oraz o niskich kwalifikacjach.

Przewidywane efekty (do końca 2023):

- Liczba osób pozostających bez pracy, które otrzymają bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie - 373;
- Liczba osób, które skorzystają z instrumentów zwrotnych na podjęcie działalności gospodarczej w programie - 125

Zadanie 1.2. Wspieranie osób bezrobotnych zainteresowanych podejmowaniem działalności gospodarczej na regionalnym rynku pracy

Cel: zwiększenie możliwości do samozatrudnienia osób pozostających bez pracy

Planowane działania:

Wspieranie bezrobotnych zainteresowanych podjęciem i prowadzeniem własnej działalności gospodarczej poprzez przyznawanie bezrobotnym jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, refundowanie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa dotyczących podjęcia działalności gospodarczej przez powiatowe urzędy pracy;

PUP w Białymstoku zorganizuje 3 zajęcia warsztatowe „Samozatrudnienie-wyzwanie” dla osób bezrobotnych, planujących rozpoczęcie działalności gospodarczej. Uczestnicy poznają istotne elementy przy podejmowaniu decyzji o samozatrudnieniu, przeprowadzają analizę SWOT wybranych

przedsięwzięć, poznają obowiązujący wniosek i regulamin ubiegania się o środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Przewidywane efekty:

- Liczba osób, które otrzymają środki na podjęcie działalności gospodarczej - 21
- Liczba zorganizowanych zajęć warsztatowych przez PUP Białystok – 3

Działanie 2. Kształtowanie postaw przedsiębiorczych i dostarczanie wiedzy z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej osobom zainteresowanym założeniem własnej firmy.

Zadanie 2.1 Kształtowanie postaw przedsiębiorczych w działaniach realizowanych przez Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w WUP w Białymstoku

Cel: promowanie postaw przedsiębiorczych i wspieranie podejmowania indywidualnej działalności gospodarczej

Planowane działania: wspieranie osób zainteresowanych podejmowaniem działalności gospodarczej; organizowanie przedsięwzięć własnych oraz przy współudziale innych instytucji, takich jak Ogólnopolski Tydzień Kariery, Światowy Tydzień Przedsiębiorczości, Europejskie Dni Pracodawców;

Przewidywane rezultaty:

- liczba warsztatów i spotkań nt. zakładania działalności gospodarczej - 17
- liczba zorganizowanych przedsięwzięć własnych - światowy tydzień przedsiębiorczości, ogólnopolski tydzień kariery, dzień otwarty, itp.) - 3
- liczba instytucji i organizacji, z którymi planowana jest współpraca w zakresie rozwoju przedsiębiorczości – 7

6.2. Cel szczegółowy 2. Zwiększenie aktywności zawodowej osób z grup najbardziej oddalonych od rynku pracy.

Działanie 1. Zwiększenie adaptacyjności i wsparcie mobilności społeczno-zawodowej osób pozostających bez pracy.

Zadanie 1.1 Świadczenie i rozwijanie usług poradnictwa zawodowego dla osób bezrobotnych, poszukujących pracy, pracujących

Cel: pomoc osobom bezrobotnym, poszukującym pracy i niezarejestrowanym w urzędzie pracy w podejmowaniu decyzji zawodowych oraz kształtowaniu kompetencji interpersonalnych i przygotowanie do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu pracy w ramach Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej WUP w Białymstoku.

Planowane działania:

- realizowanie porad zawodowych w formie indywidualnej (w tym na odległość) i grupowej;
- przeprowadzanie testów predyspozycji zawodowych oraz badań psychologicznych;
- udostępnianie klientom zasobów informacji zawodowych oraz stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu i ofert pracy;
- promowanie usługi dotyczącej wspierania rozwoju zawodowego pracodawcy i jego pracowników oraz udzielanie pracodawcom informacji zawodowej i porad zawodowych, w tym również na temat usług rozwojowych dostępnych w ramach projektu WUP pt. „Podmiotowy system Finansowania usług rozwojowych w woj. podlaskim”;
- prowadzenie banku programów z zakresu poradnictwa zawodowego i prowadzonych szkoleń metodycznych;
- rozwijanie współpracy z instytucjami rynku pracy oraz organizacjami w zakresie świadczenia poradnictwa zawodowego na rzecz osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy np. osób bezdomnych, osób z niepełnosprawnościami (np. współpraca z WTZ, szkołami specjalnymi),

osób osadzonych (porozumienia z Aresztem Śledczym w Białymstoku, Domem dla Bezdomnych Caritas);

- rozwijanie współpracy z akademickimi biurami karier i szkołami wyższymi w zakresie wsparcia studentów, absolwentów i doktorantów w wejściu na rynek pracy (np. współpraca z Biurem Karier UM w Białymstoku, Politechniki Białostockiej, Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Suwałkach);

Przewidywane efekty:

- Liczba osób, które skorzystają z informacji zawodowej w formie indywidualnej - 2100
- Liczba osób, które wezmą udział w grupowych spotkaniach informacyjnych - 330
- Liczba osób, które skorzystają z poradnictwa zawodowego w formie indywidualnej i grupowej - 830
- Liczba przeprowadzonych badań testowych w zakresie diagnozy preferencji i kompetencji zawodowych - 80
- Liczba pracodawców, którzy skorzystają z informacji zawodowej i poradnictwa zawodowego - 30
- Liczba opracowanych i zaktualizowanych informacji zawodowych o charakterze lokalnym na temat zawodów, szkół, pracodawców, projektów - 18
- Liczba instytucji, z którymi planowana jest współpraca w zakresie świadczenia poradnictwa zawodowego na rzecz osadzonych, bezdomnych, z niepełnosprawnościami i innych osób w trudnej sytuacji na rynku pracy - 4
- Liczba spotkań dla studentów, absolwentów i doktorantów zakresie przygotowania do wejścia na rynek pracy - 3,
- Liczba opracowanych nowych programów warsztatów, spotkań, szkoleń (bank programów) - 3

Zadanie 1.2 Zwiększanie aktywności zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy w ramach działań powiatowych urzędów pracy

Cel: podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia osób pozostających bez pracy oraz stworzenie warunków dla tworzenia miejsc pracy w regionie

Planowane działania:

Realizacja przez PUP programów rynku pracy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej skierowanych do osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy, służących zwiększeniu ich aktywności zawodowej i poprawie sytuacji na rynku pracy (finansowanych ze środków FP).

PUP w Białymstoku (we współpracy z OPS) – organizacja zajęć warsztatowych pn. „Nie daj się bezrobociu” w gminach, skierowanych w szczególności do osób długotrwale bezrobotnych, osób z niskimi kwalifikacjami, korzystających ze wsparcia pomocy społecznej zamieszkujących gminy: Dobrzyniewo Duże, Tykocin, Wasilków, Zawady (4 warsztaty), których celem będzie wzbudzenie motywacji i przedstawienie alternatywnych rozwiązań służących efektywnemu funkcjonowaniu w życiu zawodowym.

Planowane efekty:

- Liczba osób bezrobotnych, które uzyskają wsparcie w ramach aktywnych programów rynku pracy – 2221, w tym w ramach następujących usług i instrumentów:
 - staży - 563
 - robót publicznych - 381
 - prac społecznie użytecznych - 316
 - prac interwencyjnych - 391
 - szkoleń - 198
 - refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy - 48
 - dofinansowania do wynagrodzenia osób 50PLUS - 12

- bonu szkoleniowego - 65
- bonu stażowego- 71
- bonu zatrudnieniowego - 6
- bonu na zasiedlenie – 29
- dofinansowanie studiów podyplomowych - 18
- innych instrumentów rynku pracy – 52
- koszty badań lekarskich – 71

Zadanie 1.3 Zwiększanie zdolności zatrudnieniowej osób pozostających bez zatrudnienia oraz osób poszukujących pracy, przy wykorzystaniu aktywnej polityki rynku pracy oraz wspieranie mobilności zasobów pracy w ramach Działania 2.1 RPOWP 2014 – 2020.

Cel: zwiększenie aktywności i mobilności zatrudnieniowej oraz zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych, biernych zawodowo oraz innych grup, które znajdują się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy

Planowane działania:

Wdrażanie zadania nastąpi poprzez realizację dwóch typów projektów:

1. Typ 1 projektu: Instrumenty i usługi rynku pracy obejmujące działania aktywizujące wymienione w ustawie z dnia 20.04.2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z wyłączeniem robót publicznych (projektów pozakonkursowe skierowane do Powiatowych Urzędów Pracy); W 2020 r. nastąpi ostateczne rozliczenie i zamknięcie projektów pozakonkursowych PUP realizowanych w 2019 r. oraz będzie prowadzona realizacja projektów, dla których umowy o dofinansowanie zawarto w 2020 r.
2. Typ 2 projektu: programy podnoszące aktywność zawodową i zdolność do zatrudnienia obejmujące m.in. następujące działania aktywizujące: - wsparcie psychologiczne – doradcze, pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, warsztaty oraz szkolenia, w tym z zakresu technik aktywnego poszukiwania pracy i ich praktycznego zastosowania, staże, praktyki zawodowe. (projekty konkursowe, których beneficjentem będą m.in. osoby bezrobotne od 30 roku życia, osoby bierne zawodowo należące co najmniej do jednej z grup: osoby w wieku 50 lat i więcej, kobiety, osoby z niepełnosprawnościami, o niskich kwalifikacjach oraz inne osoby od 30 roku życia, takie jak: odchodzące z rolnictwa i ich rodziny, osoby ubogie pracujące, osoby zatrudnione na umowach krótkoterminowych lub pracujący w ramach umów cywilno-prawnych, imigranci i reemigranci). W 2020 r. prowadzona będzie kontynuacja realizacji projektów, dla których umowy o dofinansowanie zawarto w 2019 r.

Przewidywane efekty:

- Liczba osób z niepełnosprawnościami, które zostaną objęte wsparciem w programie - 42,
- Liczba osób długotrwale bezrobotnych, które zostaną objęte wsparciem w programie - 413,
- Liczba osób w wieku 50 lat i więcej, które zostaną objęte wsparciem w programie - 331,
- Liczba osób, które otrzymają bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie - 221,
- Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, które zostaną objęte wsparciem w programie - 1655,
- Liczba osób biernych zawodowo, które zostaną objęte wsparciem w programie – 158,
- Liczba osób o niskich kwalifikacjach , które zostaną objęte wsparciem w programie – 365,
- Liczba osób pracujących znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy objętych wsparciem w programie - 313.

Zadanie 1.4 Wdrażanie rozwiązań na rzecz równowagi praca – życie w ramach Działania 2.2 RPOWP 2014 – 2020.

Cel: zwiększenie aktywności zawodowej i wzrost zatrudnienia wśród osób sprawujących opiekę nad dziećmi do lat 3

Planowane działania:

Wdrażanie zadania nastąpi poprzez realizację następującego typu projektu:

- typ projektu 1: udostępnienie usług w zakresie opieki nad dziećmi w wieku do 3 lat poprzez tworzenie nowych miejsc opieki (zgodnie z ustawą z dnia 4.02.2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3).

W ramach zadania kontynuowana będzie realizacja projektów wyłonionych do dofinansowania w ramach procedury konkursowej przeprowadzonej w latach ubiegłych.

Przewidywane efekty:

- Liczba osób opiekujących się dziećmi w wieku do lat 3, które zostaną objęte wsparciem w programie – 502
- Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 – 502.

Działanie 2. Zwiększenie aktywności społeczno–zawodowej osób młodych do 30 roku życia, w tym osoby z kategorii NEET.

Zadanie 2.1 Wsparcie osób młodych w wieku 18-29 lat pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe w ramach Działania 1.1 Poddziałanie 1.1.1 PO WER

Cel: zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych w wieku 18-29 lat bez pracy, osób z niepełnosprawnościami, zarejestrowanymi w PUP jako bezrobotne, w tym w szczególności tych które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. osoby z kategorii NEET).

Planowane działania:

Zadanie obejmuje wdrażanie Działania 1.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy PO WER – projekty pozakonkursowe Poddziałanie 1.1.1. Wsparcie udzielane z EFS poprzez realizację projektów przez powiatowe urzędy pracy.

W roku 2020 będą realizowane następujące typy operacji:

- 1) Instrumenty i usługi rynku pracy służące indywidualizacji wsparcia oraz pomocy w zakresie określenia ścieżki zawodowej;
- 2) Instrumenty i usługi rynku pracy skierowane do osób, które przedwcześnie opuszczają system edukacji lub osób, u których zidentyfikowano potrzebę uzupełnienia lub zdobycia nowych umiejętności i kompetencji;
- 3) Instrumenty i usługi rynku pracy służące zdobyciu doświadczenia zawodowego wymaganego przez pracodawców;
- 4) Instrumenty i usługi rynku pracy służące wsparciu mobilności międzysektorowej i geograficznej (uwzględniając mobilność zawodową na europejskim rynku pracy za pośrednictwem sieci EURES);
- 5) Instrumenty i usługi rynku pracy skierowane do osób z niepełnosprawnościami;
- 6) Instrumenty i usługi rynku pracy służące rozwojowi przedsiębiorczości i samozatrudnienia.

Przewidywane efekty:

- Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi), które zostaną objęte wsparciem w programie – 2585;
- Liczba osób długotrwale bezrobotnych, które zostaną objęte wsparciem – 463.

Zadanie 2.2 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty konkursowe w ramach Działania 1.2 Poddziałanie 1.2.1 PO WER

Cel: zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych w tym z niepełnosprawnościami w wieku 15-29 lat, pozostających bez pracy, w tym w szczególności osób, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. osoby z kategorii NEET) oraz z następujących grup docelowych: imigrantów (w tym osoby polskiego pochodzenia), reemigranci, osoby odchodzące z rolnictwa i ich rodziny, tzw. ubodzy pracujący, osoby zatrudnione na umowach krótkoterminowych oraz pracujący w ramach umów cywilno-prawnych.

Planowane działania:

Zadanie obejmuje wdrażanie Działania 1.2 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy - projekty konkursowe Poddziałanie 1.2.1.

W roku 2020 jest kontynuowana realizacja następujących typów operacji:

- 1) Instrumenty i usługi rynku pracy służące indywidualizacji wsparcia oraz pomocy w zakresie określenia ścieżki zawodowej;
- 2) Instrumenty i usługi rynku pracy skierowane do osób, które przedwcześnie opuszczają system edukacji lub osób, u których zidentyfikowano potrzebę uzupełnienia lub zdobycia nowych umiejętności i kompetencji;
- 3) Instrumenty i usługi rynku pracy służące zdobyciu doświadczenia zawodowego wymaganego przez pracodawców;
- 4) Instrumenty i usługi rynku pracy skierowane do osób z niepełnosprawnościami.

Dodatkowo będą prowadzone dwa nabory wniosków o dofinansowanie projektów zakładających następujący rodzaj wsparcia:

- 1) Instrumenty i usługi rynku pracy służące zdobyciu doświadczenia zawodowego wymaganego przez pracodawców;
- 2) Instrumenty i usługi rynku pracy służące rozwojowi przedsiębiorczości i samozatrudnienia.

Przewidywane efekty:

- Liczba osób biernych zawodowo, nieuczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, które zostaną objęte wsparciem w programie - 180
- Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi), które zostaną objęte wsparciem w programie - 140
- Liczba osób pracujących znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy, objętych wsparciem w programie - 250

Zadanie 2.3. Aktywizacja młodzieży defaworyzowanej w wieku 15-25 lat w ramach działań OHP.

Cel: wyrównanie szans młodzieży uczącej się i bezrobotnej w wieku 15 – 25 lat, w tym zagrożonej wykluczeniem społecznym oraz tzw. młodzieży NEET w dostępie do pracy

Planowane działania:

- **Poradnictwo zawodowe** – realizowane przez 3 Mobilne Centra Informacji Zawodowej (MCIZ) w Białymstoku, Łomży i Suwałkach. Doradcy zawodowi wspomagają uczestników i absolwentów OHP oraz młodzież zagrożoną wykluczeniem społecznym w dokonywaniu trafnych wyborów edukacyjnych i zawodowych, organizują doradztwo indywidualne i grupowe, wspierając ich rozwój zawodowy i społeczny, pomagają w procesach przejścia z etapu edukacji do pracy i usamodzielniania się. W działalności wykorzystują indywidualne i grupowe metody pracy sprzyjające określeniu potencjału osobistego, uwzględniając aktualne i prognozowane potrzeby rynku pracy i edukacji. Ponadto na realizację zadań z zakresu poradnictwa zawodowego składać się będzie działalność 5 MCK tj. w Augustowie, Kolnie, Hajnówce, Zambrowie i Grajewie.

- **Pośrednictwo pracy** realizowane przez:

Młodzieżowe Biura Pracy OHP w Białymstoku, Łomży i Suwałkach zajmują się wsparciem uczestników i absolwentów OHP oraz młodzieżą zagrożoną wykluczeniem społecznym w wieku 15-25 lat. Pośrednicy pracy poszukują i gromadzą oferty pracy stałej i krótkoterminowej. Prowadzą ewidencję osób bezrobotnych, uczących się w szczególności uczestników jednostek opiekuńczo-wychowawczych OHP oraz pozostałej młodzieży poszukującej pracy, uczącej się, w tym studentów. Pośrednicy pracy śledzą dynamikę lokalnego rynku pracy, zbierają informacje o lokalnych pracodawcach, którzy posiadają oferty pracy adekwatne dla młodzieży. Udzielają informacji o możliwości zdobycia zawodu lub przekwalifikowania, kierują na kursy zawodowe, współpracują z doradcami zawodowymi oraz specjalistami ds. rozwoju zawodowego.

W 2020 r. na realizację powyższego zadania składać się będzie również działalność 5 Młodzieżowych Centrów Kariery (MCK) tj. w Augustowie, Grajewie, Kolnie, Hajnówce, Zambrowie.

- **Szkolenia zawodowe** – na realizację zadania składać się będzie działalność 3 Centrów Edukacji i Pracy Młodzieży tj. w Białymstoku, Łomży i Suwałkach. Specjaliści do spraw rozwoju zawodowego wspomagają uczestników i absolwentów OHP oraz młodzież zagrożoną wykluczeniem społecznym w wieku 18-25 lat, wskazując możliwości zdobywania i uzupełniania kwalifikacji zawodowych potrzebnych na rynku pracy, inicjują i realizują przedsięwzięcia szkoleniowe, wspierając rozwój zawodowy i społeczny. Specjaliści do spraw rozwoju zawodowego monitorują rynek pracy w celu zidentyfikowania potrzeb szkoleniowych klientów.

Przewidywane efekty:

- Liczba młodzieży, w tym młodzieży bezrobotnej do 25 roku życia, która zostanie objęta usługami doradców zawodowych MCIZ oraz MCK (poradnictwo indywidualne i grupowe, szkolenia z zakresu umiejętności poszukiwania pracy) - 1110;
- Liczba młodzieży zaewidencjonowanej w usłudze pośrednictwa pracy – 710,
- Liczba pozyskanych miejsc pracy z gwarancją zatrudnienia - 150
- Liczba osób uczestniczących w kursach - 54;

Zadanie 2.4 Realizacja projektów ze środków europejskich służących poprawie sytuacji osób młodych w wieku 15-20 lata w tym z grupy NEET przez Podlaską Wojewódzką Komendę OHP w Białymstoku.

Cel: aktywizacja społeczna i zawodowa młodzieży, wsparcie jej rozwoju zawodowego, podniesienie kwalifikacji i kompetencji zawodowych.

Planowane działania:

Realizacja projektu „Aktywni górą” w ramach programu „Gwarancje dla młodzieży” skierowanego do młodzieży z kategorii NEET (zaniebujającej obowiązek szkolny lub nauki, nieuczestnicząca w szkoleniu, która w nowym roku szkolnym rozpocznie naukę w OHP i młodzież, która w roku szkolnym kończyć będzie naukę w OHP) oraz projektu zagranicznych staży zawodowych skierowanego do uczestników OHP odbywających naukę zawodu.

W ramach projektów uczestnicy zostaną objęci kompleksowym wsparciem wpływającym na ich rozwój społeczny i zawodowy. Uczestnicy będą brać udział m.in. w kursach i szkoleniach kończących się podniesieniem kwalifikacji/kompetencji, kursach językowych, 2-tygodniowych zagranicznych stażach zawodowych, przygotowaniu pedagogiczno-kulturowym przed wyjazdem na staże, doradztwie zawodowym, konsultacjach ze specjalistami (w tym psychologami – z pogłębioną diagnozą psychologiczną), itp. Wsparcie zostanie zróżnicowane w zależności od indywidualnej sytuacji potencjalnego uczestnika projektu.

Przewidywane efekty:

- liczba uczestników projektu zagranicznych staży zawodowych, którzy otrzymają certyfikaty Europass Mobility – 74
- liczba uczestników projektu, którzy podniosą kwalifikacje i kompetencje - 40.

Działanie 3. Włączenie zawodowe i społeczne osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Zadanie 3.1 Dofinansowanie kosztów utworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej (ZAZ).

Cel: zwiększenie dostępu do zatrudnienia osób niepełnosprawnych, w szczególności osób ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności

Planowane działania:

W ramach realizacji przez Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku zadania wynikającego z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych w zakresie dofinansowania kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej, realizowane będą działania:

- rozpatrywanie wniosków Organizatorów o dofinansowanie kosztów utworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej;
- monitoring funkcjonowania istniejących zakładów aktywności zawodowej poprzez prowadzenie kontroli, pozyskiwanie sprawozdań o stanie zatrudnienia w ZAZ i wysokości wydatkowanych środków - w woj. podlaskim funkcjonuje 5 zakładów aktywności zawodowej: ZAZ SOWA w Lipniaku, ZAZ Argenta w Łomży, ZAZ Krzyżewo Centrum Turystyczno-Rehabilitacyjne, ZAZ „My dla innych” w Białymstoku, ZAZ „Wytwórnia” ALPI w Białymstoku.

Przewidywane efekty:

- Liczba osób niepełnosprawnych zatrudnionych w zakładach aktywności zawodowej na koniec roku 2020 – 169.

Zadanie 3.2 Aktywizacja społeczna i zawodowa osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rzecz poprawy i wzmocnienia ich zdolności do zatrudnienia w ramach Działania 7.1 RPOWP 2014 – 2020.

Cel: zwiększenie aktywizacji społecznej i zawodowej osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rzecz poprawy i wzmocnienia ich zdolności do zatrudnienia.

Planowane działania:

W ramach zadania realizowane będą programy na rzecz integracji osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową z wykorzystaniem instrumentów aktywnej integracji (edukacyjnej, zdrowotnej, społecznej, zawodowej), zapewniające zindywidualizowane i kompleksowe wsparcie.

Przewiduje się również wspieranie usług reintegracji społeczno-zawodowej skierowanych do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym świadczonych przez KIS i CIS, a także usług na rzecz wsparcia zatrudnienia i rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami w ramach ZAZ i WTZ. Wsparcie będzie również skierowane do otoczenia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w zakresie niezbędnym do wsparcia tych osób w ramach programu.

Wsparcie będzie również skierowane do otoczenia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w zakresie niezbędnym do wsparcia tych osób w ramach programu.

Wsparcie w ramach Działania będzie zmierzać do wzmocnienia współpracy instytucji zorientowanych na rozwiązywanie problemów społecznych (m.in. instytucji pomocy społecznej, publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia oraz organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii społecznej).

Beneficjenci działań – osoby lub rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (typ projektu nr 1-4 zgodnie z SZOOP RPOWP 2014-2020); - środowisko zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym z obszarów miast Białystok, Łomża, Suwałki i Bielsk Podlaski (typ projektu nr 5 zgodnie z SZOOP RPOWP 2014-2020).

Przewidywane efekty (do końca 2020 r.):

- przywrócenie możliwości lub zdolności uzyskania zatrudnienia lub innej formy aktywności zawodowej, wzmocnienie samodzielności życiowej i społecznej oraz zapobieganie procesom ubóstwa, marginalizacji i wykluczenia społecznego
- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które zostaną objęte wsparciem w programie – 6650
- Liczba osób z niepełnosprawnościami, które zostaną objęte wsparciem w programie – 1482

- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) - 1250

Zadanie 3.3 Wzmocnienie roli ekonomii społecznej w rozwoju społeczno-gospodarczym województwa podlaskiego w ramach Działania 7.3 RPOWP

Cel: tworzenie miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych

Planowane działania:

Zapewnienie dogodnych warunków do rozwoju podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych poprzez działania mające na celu wzrost wiedzy i zaufania społecznego na temat ekonomii społecznej, a także ugruntowanie jej pozycji na lokalnym rynku. Ponadto tworzone będą sprzyjające warunki dla rozwoju sektora ekonomii społecznej w regionie poprzez kompleksowe wsparcie na rzecz tworzenia i funkcjonowania przedsiębiorstw społecznych. Wsparcie w ramach zadania będzie realizowane przez Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej (w zakresie typu operacji nr 1) oraz ROPS (w zakresie typu nr 2).

Beneficjenci – (w zakresie typu operacji nr 1 SZOOP RPOWP) przedsiębiorstwa społeczne, podmioty ekonomii społecznej, osoby fizyczne w szczególności zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, instytucja rynku pracy lub pomocy i integracji społecznej obszarze usług animacyjnych, jst i ich jednostki organizacyjne, przedstawiciele lokalnych przedsiębiorstw i mediów w zakresie usług animacyjnych; - w zakresie typu nr 2 – przedsiębiorstwa społeczne, jednostki sektora finansów publicznych w tym jst, podmioty ekonomii społecznej i ich kadra zarządzająca, pracownicy oraz członkowie, instytucje rynku pracy oraz pomocy i integracji społecznej, organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe, OWES, przedstawiciele sfery nauki i biznesu, media lokalne i regionalne.

Przewidywane efekty (do osiągnięcia do końca 2023 r.):

- Liczba miejsc pracy, które zostaną utworzone w przedsiębiorstwach społecznych – 473;
- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które zostaną objęte wsparciem w programie – 2500;
- Liczba podmiotów ekonomii społecznej, które zostaną objęte wsparciem – 462.

Zadanie 3.4 Wdrażanie Działania 9.1 Rewitalizacja społeczna i kształtowanie kapitału społecznego RPOWP

Cel: wzrost partycypacji społecznej w realizacji lokalnych strategii rozwoju

Znajomość specyfiki lokalnego rynku przez lokalną społeczność uzasadnia potrzebę szerokiej partycypacji w rozwoju lokalnym. Działania ukierunkowane na zwiększenie spójności społecznej i rozwój lokalny wzmocnią realizację oddolnych inicjatyw. Narzędziem wyznaczającym kierunki realizacji będą Lokalne Strategie Rozwoju tworzone przy udziale społeczności lokalnych.

Planowane działania przewidziane do realizacji obejmują m.in. następujące typy projektów:

1. Programy podnoszące aktywność i mobilność zawodową oraz zdolności do zatrudnienia grupy osób biernych zawodowo, obejmujące m.in.:
 - poradnictwo zawodowe, pośrednictwo pracy,
 - warsztaty oraz szkolenia, w tym z zakresu technik aktywnego poszukiwania pracy i ich praktycznego zastosowania,
 - staże, praktyki zawodowe.
2. Bezzwrotne wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej obejmujące indywidualne doradztwo w zakresie przygotowania biznes planu, dotację inwestycyjną, wsparcie pomostowe (finansowe, specjalistyczne).
3. Programy aktywności lokalnej obejmujące m.in.: instrumenty aktywnej integracji o charakterze zawodowym, których celem jest pomoc w podjęciu decyzji dotyczącej wyboru lub zmiany

- zawodu, wyposażenie w kompetencje i kwalifikacje zawodowe oraz umiejętności pożądane na rynku pracy.
4. Usługi reintegracji społeczno-zawodowej skierowanej do osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym świadczone przez CIS i KIS, w tym także:
 - stworzenie nowych miejsc reintegracji społeczno-zawodowej w istniejących podmiotach, o których mowa w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym;
 - utworzenie podmiotów o których mowa w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym.
 5. Usługi na rzecz wsparcia zatrudnienia i rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami w ramach ZAZ i WTZ poprzez m.in.: zwiększenie liczby osób z niepełnosprawnościami zatrudnionych w istniejących ZAZ oraz objęcie tych osób usługami aktywnej integracji; wsparcie osób z niepełnosprawnościami dotychczas zatrudnionych w ZAZ nową ofertą w postaci usług aktywnej integracji ukierunkowaną na przygotowanie tych osób do podjęcia zatrudnienia poza ZAZ.
 6. Bieżąca działalność związana z realizacją strategii oraz działania animacyjne dotyczące LSR, w których funduszem wiodącym jest EFS.

Przewidywane efekty (na koniec 2020):

- Liczba osób z niepełnosprawnościami, które zostaną objęte wsparciem w programie - 283
- Liczba osób pozostających bez pracy, które otrzymają bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie – 175
- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które zostaną objęte wsparciem w programie – 1713
- Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie - 118

Zadanie 3.5. Zatrudnienie socjalne poprzez tworzenie centrów integracji społecznej.

Cel: uruchomienie Centrum Integracji Społecznej

Planowane działania:

Utworzenie centrum integracji społecznej finansowanego ze środków samorządu województwa przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Białymstoku. Podstawowym zadaniem Centrum Integracji Społecznej jest reintegracja zawodowa i społeczna realizowana poprzez następujące usługi:

- kształcenie umiejętności pozwalających na pełnienie ról społecznych i osiąganie pozycji społecznych dostępnych osobom niepodlegającym wykluczeniu społecznemu;
- nabywanie umiejętności zawodowych oraz przyuczenie do zawodu, przekwalifikowanie lub podwyższenie kwalifikacji zawodowych;
- naukę planowania życia i zaspokajania potrzeb własnym staraniem, zwłaszcza przez możliwość osiągania własnych dochodów przez zatrudnienie lub działalność gospodarczą;
- uczenie umiejętności racjonalnego gospodarowania posiadanymi środkami pieniężnymi.

Przewidywane efekty:

- liczba uruchomionych CIS – 1 (w przypadku podpisania umowy dot. udzielenia dotacji);

Zadanie 3.6 Realizacja projektu partnerskiego pn. „Liderzy kooperacji” w ramach Działania 2.5 Skuteczna pomoc społeczna PO WER

Cel: wypracowanie i wdrożenie Modelu Kooperacji (modelowego schematu współpracy) pomiędzy instytucjami pomocy i integracji społecznej, a innymi podmiotami z sektora polityki społecznej

Planowane działania:

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Białymstoku od 2018 r. realizuje projekt **pn. „Liderzy kooperacji”** w partnerstwie z samorządami makroregionu reprezentowanymi przez Regionalne Ośrodki Polityki Społecznej w Rzeszowie, Lublinie i Kielcach oraz Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej w Warszawie. Celem projektu jest wypracowanie i wdrożenie Modelu Kooperacji

(modelowego schematu współpracy) pomiędzy instytucjami pomocy i integracji społecznej, a innymi podmiotami z sektora polityki społecznej istotnych z punktu widzenia włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa dla gmin wiejskich, na terenie pięciu województw makroregionu – podkarpackiego, podlaskiego, lubelskiego, świętokrzyskiego oraz mazowieckiego. Model kooperacji będzie wdrażany w gminach wiejskich i będzie zawierał opis współpracy i przepływu informacji, wiedzy, metod dochodzenia do ostatecznego, planowanego koszyka usług dla rodziny czy środowiska. Projekt realizowany jest w okresie od 01.04.2018 r. do 31.03.2021 r.

W 2020 r. zorganizowane zostaną kursy, które mają na celu przygotowanie uczestników do pracy w zawodzie: kurs prawa jazdy kat. B, kurs stylizacji paznokci, obsługa kasy fiskalnej, kurs koparko-ładowarki, kurs gastronomiczny z modułem cukierniczym.

Przewidywane efekty (w 2020 r.):

- liczba osób biorących udział w kursach - 11

Działanie 4. Promowanie podtrzymania aktywności zawodowej osób starszych w szczególności spełniających warunki przejścia na emeryturę.

Zadanie 4.1 Wdrażanie Działania 2.5 Aktywne i zdrowe starzenie się w ramach RPOWP 2014-2020.

Cel: przedłużenie wieku aktywności zawodowej mieszkańców województwa podlaskiego poprzez wdrożenie regionalnych programów polityki zdrowotnej oraz wspieranie działań ukierunkowanych na poprawę wykrywalności nowotworu szyjki macicy, piersi i jelita grubego

Planowanie działania obejmują wdrażanie następujących typów projektów:

1. Wsparcie realizacji krajowych programów profilaktycznych w kierunku wczesnego wykrywania nowotworu szyjki macicy, piersi i jelita grubego.
2. Realizacja programów rehabilitacji leczniczej zapobiegającej przerywaniu aktywności zawodowej ze względów zdrowotnych ułatwiających powrót na rynek pracy.
3. Realizacja programów profilaktyki zdrowotnej (pierwotnej i wtórnej), dotyczących chorób będących istotnym problemem zdrowotnym regionu.
4. Realizacja programów dotyczących przekwalifikowania pracowników długotrwale pracujących w warunkach negatywnie wpływających na zdrowie, przygotowujących do kontynuowania pracy na innych stanowiskach o mniejszym obciążeniu dla zdrowia, wspierających osoby w decyzji o pozostaniu aktywnym społecznie i zawodowo, w tym poprzez umożliwienie przekwalifikowania pracownika i umożliwienie mu wykonywania pracy bez narażenia na czynniki zagrażające zdrowiu; dostosowywanie warunków pracy do wyzwań związanych ze starzeniem się społeczeństwa, eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy.

W ramach zadania prowadzona będzie kontynuacja realizacji projektów wyłonionych do dofinansowania w ramach procedury konkursowej przeprowadzonej w latach ubiegłych.

Przewidywane efekty:

- liczba osób, które zostaną objęte programem zdrowotnym dzięki EFS – 46694,
- liczba wdrożonych programów zdrowotnych istotnych z punktu widzenia potrzeb zdrowotnych regionu w tym pracodawców - 1;

Zadanie 4.2 Monitorowanie sytuacji osób starszych na rynku pracy i ich aktywności zawodowej.

Cel: pozyskanie informacji o sytuacji osób starszych na rynku pracy

Planowane działania:

- 1) opracowywanie informatorów miesięcznych „Podlaski rynek pracy” z zestawieniami statystycznymi dot. m.in. bezrobocia osób pow. 50 roku życia;

- 2) opracowanie rocznej analizy pn. „Sytuacja na rynku pracy osób powyżej 50 roku życia w woj. podlaskim” (analiza bezrobocia rejestrowanego osób powyżej 50 roku życia i podstawowych wskaźników aktywności zawodowej BAEL osób w wieku 55 lat i więcej oraz demografii).
- 3) w ramach sprawozdawczości rynku pracy realizowanej przez PUP prowadzony jest monitoring poziomu (comiesięczny) i struktury (kwartalny) bezrobocia rejestrowanego osób powyżej 50 roku życia do momentu osiągnięcia wieku emerytalnego (obecnie 60 lat kobiety/65 lat mężczyźni) oraz udziału bezrobotnych w tej grupie wiekowej w programach aktywizacji zawodowej (roczny); Aktywność na rynku pracy osób w starszych grupach wiekowych (od 60/65 lat) nie jest monitorowana przez urzędy pracy.

Przewidywane efekty:

- Liczba informatorów miesięcznych – 12;
- Liczba analiz – 1.

Zadanie 4.3 Promowanie zatrudnienia i aktywności zawodowej osób starszych we współpracy z partnerami rynku pracy.

Cel: Wydłużanie aktywności zawodowej osób starszych na rynku pracy.

Planowane działania:

Włączanie aspektów zatrudnienia i aktywności zawodowej osób starszych w działania podejmowane przez WUP w Białymstoku w ramach przedsięwzięć podejmowanych przez urząd oraz włączanie innych podmiotów w podejmowane działania oraz udział WUP w działaniach realizowanych przez inne podmioty.

Przewidywane efekty:

- Liczba podjętych i zrealizowanych przedsięwzięć – 3
- Liczba wydarzeń, w których będzie uczestniczył WUP – zgodnie z zapotrzebowaniem partnerów

6.3. Cel szczegółowy 3. Lepsze dostosowanie struktury kompetencji i kwalifikacji pracowników do wymogów rynku pracy przyszłości.

Działanie 1. Promowanie i rozwijanie kształcenia ustawicznego dorosłych mieszkańców regionu w szczególności pracowników i pracodawców w odniesieniu do potrzeb rynku pracy.

Zadanie 1.1 Adaptacja pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian w ramach Działania 2.4 RPOWP 2014-2020

Cel: dostosowanie kompetencji i kwalifikacji pracowników na rzecz podniesienia konkurencyjności przedsiębiorstw z sektora MŚP

Planowane działania:

1) Wdrażanie zadania nastąpi poprzez realizację projektu wybranego w trybie pozakonkursowym, który obejmuje realizację usług rozwojowych dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w formule podejścia popytowego. Typ projektu skierowany jest do WUP.

W ramach zadania kontynuowana jest realizacja projektu wyłonionego do dofinansowania w 2016r.

2) Realizacja przez WUP projektu pn. „Podmiotowy System Finansowania usług rozwojowych w województwie podlaskim” w okresie 1.11.2016 r. – 31.12.2021 r. Celem projektu jest dostosowanie kompetencji i kwalifikacji pracowników na rzecz podniesienia konkurencyjności przedsiębiorstw z sektora MŚP. Planuje się objęcie wsparciem 786 przedsiębiorstw i 3934 pracowników. Cel projektu będzie realizowany poprzez zastosowanie Podmiotowego Systemu Finansowania przy obligatoryjnym wykorzystaniu Bazy Usług Rozwojowych. W ramach projektu będą przede wszystkim refundowane wydatki poniesione przez przedsiębiorców na finansowanie usług rozwojowych.

Przewidywane efekty:

- Liczba osób pracujących, łącznie z pracującymi na własny rachunek, którzy zostaną objęci wsparciem w programie – 768 (łącznie dla projektu 3 934)
- Liczba mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, które zostaną objęte usługami rozwojowymi w programie – 196 (ogółem dla projektu 786).

Zadanie 1.2 Wdrażanie Krajowego Funduszu Szkoleniowego w woj. podlaskim.

Cel: wsparcie pracodawców w rozwijaniu kompetencji pracowników

Planowanie działania:

- a) realizowane przez powiatowe urzędy pracy: finansowanie kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawcy z przeznaczeniem na:
 - 1) określenie potrzeb pracodawcy w zakresie kształcenia ustawicznego w związku z ubieganiem się o sfinansowanie tego kształcenia ze środków KFS,
 - 2) kursy i studia podyplomowe realizowane z inicjatywy pracodawcy lub za jego zgodą,
 - 3) egzaminy umożliwiające uzyskanie dyplomów potwierdzających nabycie umiejętności, kwalifikacji lub uprawnień zawodowych,
 - 4) badania lekarskie i psychologiczne wymagane do podjęcia kształcenia lub pracy zawodowej po ukończonym kształceniu,
 - 5) ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków w związku z podjętym kształceniem.
- b) realizowane przez WUP: podział środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego (KFS) pomiędzy powiatowe urzędy pracy, z uwzględnieniem priorytetów określonych przez MRPiPS, badanie efektywności wsparcia udzielanego ze środków KFS, konsultacje i poradnictwo dla pracowników w zakresie KFS, promocja KFS. Na 2020 r. decyzją MRPiPS województwo podlaskie otrzymało kwotę **5.711,0 tys. zł** dla samorządów powiatów województwa podlaskiego na działania na rzecz kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawcy.

Przewidywane efekty:

- Liczba osób pracujących, które skorzystają ze wsparcia w ramach dofinansowania kształcenia ustawicznego – 4500

Zadanie 1.3 Wdrażanie Działania 3.2 Kształcenie i rozwój kompetencji kadr regionu w ramach PROWP 2014-2020.

Cel: podniesienie kompetencji dorosłych mieszkańców regionu poprzez wzrost uczestnictwa w kształceniu ustawicznym

Planowanie działania obejmują wdrażanie następujących Poddziałań:

- 1) Poddziałanie 3.2.1 Rozwój kompetencji językowych i TIK oraz wsparcie wybranych form kształcenia ustawicznego zgodnie z potrzebami regionalnej gospodarki, w ramach którego projekty grantowe (tzw. Bon na szkolenie) obejmą:
 - szkolenia i kursy skierowane do osób dorosłych, które z własnej inicjatywy są zainteresowane rozwijaniem kompetencji w zakresie TIK i języków obcych oraz nabyciem, uzupełnieniem lub podwyższeniem umiejętności poprzez kursy kompetencji ogólnych,
 - rozwijanie kompetencji i umiejętności osób dorosłych istotnych z punktu widzenia funkcjonowania na rynku pracy, w celu nabycia lub zmiany posiadanych kwalifikacji i poziomu wykształcenia poprzez studia podyplomowe;
 - poradnictwo edukacyjno-zawodowe skierowane do osób dorosłych, które z własnej inicjatywy są zainteresowane uzyskaniem pomocy w zakresie diagnozy potrzeb oraz wyboru i znalezienia odpowiedniej oferty edukacyjnej;
 - szkolenia i kursy umożliwiające uzyskanie i uzupełnienie wiedzy nieuwzględnione w pkt. 1 i 2;i będą skierowane do osób dorosłych w szczególności osób o niskich kwalifikacjach oraz osób w wieku 50 lat i więcej.

2) Poddziałanie 3.2.2 Pozaszkolne formy kształcenia dorosłych, w ramach którego projekty grantowe (tzw. „bon na szkolenie”) będą dotyczyły pozaszkolnych form kształcenia ustawicznego, pozwalające na uzyskanie kwalifikacji lub nabycie kompetencji zawodowych uzupełnione o poradnictwo edukacyjno-zawodowe i skierowane będą do osób dorosłych, które z własnej winy zainteresowane są uzyskaniem kwalifikacji lub nabyciem kompetencji zawodowych w ramach pozaszkolnych form kształcenia ustawicznego.

W ramach zadania kontynuowana będzie realizacja projektów wyłonionych do dofinansowania w ramach procedury konkursowej przeprowadzonej w 2017 r. oraz 2020 r.

Przewidywane efekty:

Ad. 1)

- Liczba osób o niskich kwalifikacjach, które zostaną objęte wsparciem w programie – 1072
- Liczba osób w wieku 50 lat i więcej, które zostaną objęte wsparciem w programie – 828
- Liczba osób w wieku 25 lat i więcej, które zostaną objęte wsparciem w programie – 2340

Ad. 2)

- Liczba osób, które będą uczestniczyły w pozaszkolnych formach kształcenia w programie - 753

Działanie 2. Promowanie i rozwijanie kształcenia i szkolenia zawodowego dostosowanego do potrzeb rynku pracy

Zadanie 2.1 Kształcenie zawodowe młodzieży na rzecz konkurencyjności podlaskiej gospodarki w ramach Działania 3.3, Poddziałanie 3.3.1 RPOWP.

Cel: podniesienie kompetencji uczniów szkół zawodowych zwiększających szanse na regionalnym rynku pracy

Planowane działania:

a) W ramach Poddziałania 3.3.1 przewidziane są do realizacji następujące typy projektów:

1. Popularyzacja kształcenia zawodowego realizowana w oparciu o wielosektorową współpracę w formie kompleksowych projektów partnerskich angażujących placówki systemu oświaty, pracodawców, podmioty specjalizujące się w poradnictwie edukacyjno-zawodowym, organizacje pozarządowe, przy wsparciu specjalistów w dziedzinie marketingu społecznego.
2. Realizacja kompleksowych programów rozwojowych poprzedzonych diagnozą potrzeb konkretnej szkoły/placówki kształcenia zawodowego (w tym uwzględniając sytuację na regionalnym i lokalnych rynkach pracy) wraz z opracowaniem i wdrożeniem programu wsparcia.
3. Współpraca szkół i placówek z ich otoczeniem społeczno-gospodarczym mająca na celu lepsze dostosowanie oferty kształcenia do rzeczywistych potrzeb regionalnego i lokalnych rynków pracy.
4. Staże i praktyki dla uczniów, nauczycieli w tym nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu realizowane u pracodawców.
5. Rozwój poradnictwa zawodowo-edukacyjnego, przy jednoczesnej współpracy z pracodawcami.

W związku z wprowadzoną reformą edukacji i zmianami dotyczącymi szkół zawodowych w przypadku nowych projektów, wsparcie będzie kierowane jedynie do uczniów tych szkół.

Przewidywane efekty (do końca 2020 r.):

- Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego, które zostaną wyposażone w programie w sprzęt i materiały dydaktyczne niezbędne do realizacji kształcenia zawodowego – 48
- Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego, którzy wezmą udział w stażach i praktykach u pracodawcy – 6350
- Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, którzy uzyskają kwalifikacje lub nabędą kompetencje po opuszczeniu programu – 890
- Liczba uczniów, którzy nabędą kompetencje lub uzyskają kwalifikacje po opuszczeniu programu – 12664

Zadanie 2.2 Działania Izby Rzemieślniczej i Przedsiębiorczości z zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego

Cel: potwierdzenie posiadania umiejętności z zakresu danego zawodu lub wykonywania czynności w danym zawodzie oraz przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników

Planowane działania:

- 1) Przeprowadzanie egzaminu sprawdzającego posiadanie przez kandydata wiedzy i umiejętności sprawnego wykonywania czynności obejmujących zakres przyuczenia w danym zawodzie.
- 2) Przeprowadzanie egzaminu na tytuł czeladnika i mistrza w zawodzie z zakresu danego zawodu występującego w klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy i klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego.
- 3) Przygotowanie, realizacja i nadzór nad przebiegiem procesu przygotowania zawodowego młodocianych zatrudnionych w zakładach rzemieślniczych na umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

Przewidywane efekty:

- Liczba kandydatów, którzy wezmą udział w egzaminie sprawdzającym posiadanie umiejętności do wykonywania określonych czynności wchodzących w zakres danego zawodu obejmujących zakres przyuczenia w danym zawodzie – 20;
- Liczba kandydatów do uzyskania tytułu czeladnika i mistrza w zawodzie – 450
- Liczba uczniów przygotowania zawodowego, którzy przystąpią do egzaminu zawodowego przed komisją egzaminacyjną Izby Rzemieślniczej na tytuł czeladnika w zawodzie (uzyskanie świadectwa kwalifikacji zawodowych) - 1450

6.4 Cel szczegółowy 4. Wsparcie migracji zarobkowych przyjaznych regionalnemu rynkowi pracy.

Działanie 1. Wsparcie pracodawców w pozyskiwaniu pracowników o pożądanym kompetencjach, w tym cudzoziemców.

Zadanie 1.1 Pomoc pracodawcom w trafnej rekrutacji pracowników na wolne miejsca pracy.

Cel: Zwiększenie efektywności działań urzędów pracy w obszarze rekrutacji osób na wolne miejsca pracy zgłaszane przez pracodawców.

Planowane działania:

Realizacja przez powiatowe urzędy pracy²² zadania będzie polegała m.in. na:

- weryfikowaniu i uaktualnianiu danych dotyczących wykształcenia i posiadanych uprawnień w trakcie rejestracji osoby bezrobotnej,
- określaniu umiejętności, predyspozycji oraz wymagań co do poszukiwanej pracy przez osobę bezrobotną w trakcie profilowania oraz kolejnych spotkań z doradcą klienta,
- pomocy pracodawcom w trafnym określeniu opisu stanowiska pracy: potrzeb, wymagań, zakresu obowiązków w ofercie pracy aby dokładnie wiedzieć jakiego rodzaju określone zadania przypisane do stanowiska może wykonywać osoba bezrobotna,
- organizowaniu Giełd Pracy – uczestnictwo wspólnie z pracodawcą w rekrutacji,
- przeprowadzeniu kwestionariusza zainteresowań zawodowych,
- organizacji spotkań pracodawcy z kandydatami spełniającymi kryteria określne w ofercie pracy
- udzielanie wsparcia pracodawcom i jego pracownikom w indywidualnym rozwoju zawodowym;

Przewidywane efekty:

- Liczba zorganizowanych Giełd Pracy (przeprowadzonych rekrutacji/selekcji osób na wolne miejsca pracy) – 109
- Liczba zorganizowanych spotkań z pracodawcami lub udzielnych porad pracodawcom – 46

²² Karty zadań złożyły powiatowe urzędy pracy zainteresowane uwzględnieniem zadania w RPD/2020

Zadanie 1.2 Świadczenie usług międzynarodowego pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES, w tym wsparcie reemigrantów.

Cel: wspieranie mobilności osób bezrobotnych i poszukujących pracy na rynku pracy za granicą i w Polsce (reemigranci).

Planowane działania:

- informowanie osób bezrobotnych i poszukujących pracy o możliwościach zatrudnienia, warunkach życia i pracy, sytuacji na polskim i europejskim rynku pracy oraz prowadzenie międzynarodowego pośrednictwa pracy dla pracodawców z kraju i z zagranicy;
- działania informacyjne i komunikacyjne oraz porady na rzecz klientów EURES, w tym reemigrantów mające na celu promocję mobilności na polskim i europejskim rynku pracy oraz wsparcie aktywności zawodowej i społecznej osób pozostających bez pracy (poprzez np. spotkania, seminaria, warsztaty, targi pracy (w tym organizacja targów pracy online), promocję w mediach, rozpowszechnianie materiałów informacyjnych, Skype, chaty online),
- prowadzenie międzynarodowego pośrednictwa pracy poprzez przyjmowanie, upowszechnianie i realizowanie ofert pracy,
- zorganizowanie we współpracy z innymi partnerami na rynku pracy VIII edycji Olimpiady Wiedzy o Polskim i Europejskim Rynku Pracy (3 etapy),
- przeprowadzenie lokalnych szkoleń dla personelu EURES.

Przewidywane efekty:

- liczba działań informacyjnych (np. warsztatów, spotkań, konferencji, wideo konferencji, seminariów) – 15;
- liczba podjętych działań na rzecz reemigrantów - 3
- liczba uczestników ww. działań – 600;
- liczba podjętych działań informacyjnych na rzecz polskich pracodawców – 2
- liczba uczestników ww. działań - 75
- liczba uczestników Olimpiady Wiedzy o Polskim i Europejskim Rynku Pracy (finał VIII i 2 etapy IX edycji) – 1200;
- liczba targów pracy z udziałem kadry EURES – 5;
- liczba zorganizowanych targów pracy on-line – 1,
- liczba obsłużonych CV – 950;
- liczba pozyskanych ofert pracy – 600;
- liczba indywidualnych kontaktów z osobami poszukującymi pracy i bezrobotnymi z Polski – 2800;
- liczba chatów w doradcę EURES – 35,
- liczba uczestników chatów – 80,
- liczba zorganizowanych szkoleń dla personelu partnerów EURES – 1,
- liczba uczestników szkoleń – 20.

Zadanie 1.3 Wydawanie oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom oraz zezwoleń na pracę sezonową.

Cel: Wspieranie pracodawców w pozyskiwaniu cudzoziemców posiadających odpowiednie kwalifikacje do pracy.

Planowane działania:

Realizacja przez powiatowe urzędy pracy²³ zadania będzie polegała m.in. na:

- rejestrowaniu oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom, pochodzącym z następujących państw: Białorusi, Ukrainy, Rosji, Gruzji, Mołdawii, Armenii,
- wydawaniu zezwoleń na pracę sezonową cudzoziemcom z ww. państw;
- informowaniu pracodawców na temat zasad zatrudniania cudzoziemców do pracy sezonowej;

²³ karty zadań złożyły powiatowe urzędy pracy zainteresowane uwzględnieniem zadania w RPD/2020

- informowaniu pracodawców zainteresowanych zatrudnieniem cudzoziemców z ww. państw o możliwości złożenia oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi wraz z załącznikami w formie elektronicznej w celu skrócenia czasu oczekiwania na odbiór oświadczenia,

Przewidywane efekty:

- liczba wpisanych do ewidencji oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom – 11543 (12 PUP)
- liczba wydanych zezwoleń na pracę sezonową – 139 (10 PUP)
- liczba wydanych informacji Starosty na temat możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych – 255 (2 PUP)
- liczba pracodawców korzystających z elektronicznego złożenia dokumentów – 160 (1 PUP)

6.5 Cel szczegółowy 5. Zwiększenie efektywności i jakości obsługi rynku pracy.

Działanie 1. Rozwijanie i doskonalenie systemu obsługi i informacji o rynku pracy.

Zadanie 1.1. Partnerstwo lokalne na rzecz promocji zatrudnienia oraz rozwoju zasobów ludzkich.

Cel: Zaangażowanie różnorodnych podmiotów działających lokalnie lub regionalnie w inicjatywy podejmowane na rynku pracy

Planowane działania:

Rozwijanie zainicjowanego w 2013 roku „Partnerstwa lokalnego na rzecz promocji zatrudnienia oraz rozwoju zasobów ludzkich w województwie podlaskim” którego celem jest promocja zatrudnienia i rozwoju zasobów ludzkich w województwie podlaskim poprzez wymianę informacji, inicjowanie i realizację przedsięwzięć, promowanie i rozwijanie kształcenia ustawicznego i zawodowego w regionie oraz wspieranie działań na rzecz rozwoju usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej oraz upowszechnianie dobrych praktyk służących rozwojowi rynku pracy. Partnerstwo tworzy 41 podmiotów z województwa podlaskiego.

Przewidywane efekty:

- Liczba spotkań w ramach partnerstwa – 2

Zadanie 1.2 Badanie popytu na pracę, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Cel: wsparcie samorządów powiatowych w prowadzeniu polityki szkoleniowej oraz dostosowanie kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy

Planowane działania:

- 1. Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych (MZDiN)** - Prowadzenie monitoringu jest jednym z zadań samorządu województwa oraz samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy. MZDiN jest realizowany przez WUP w Białymstoku zgodnie z jednolitymi wytycznymi Departamentu Rynku Pracy MRPiPS. MZDiN dostarcza informacji służących m.in. do koordynacji szkoleń bezrobotnych, zapewniając ich większą efektywność, przyczynia się do usprawnienia poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów nadwyżkowych i deficytowych oraz do dostosowania kształcenia zawodowego do rzeczywistych potrzeb lokalnego rynku pracy. W 2019 r. MRPiPS ostatecznie podjęło decyzję o połączeniu MZDiN z badaniem Barometr zawodów jedno wspólne badanie, służące monitorowaniu zawodów deficytowych i nadwyżkowych. WUP w Krakowie, wspólnie z koordynatorami wojewódzkimi Barometru zawodów opracował nową metodę realizacji badania, która będzie obowiązywała od edycji przeprowadzanej w 2020 r. na 2021 rok. Eksperti oceniający zawody będą zobligowani do wykorzystania danych dot. zarejestrowanych bezrobotnych i ofert pracy, w tym także ofert internetowych. W związku z powyższym w 2020 roku MZDiN obejmie: badanie internetowe ofert pracy publikowanych na portalu zielonalinia.gov.pl (edycje w m-cach II,V,VIII,XI), Informację

sygnałną półroczną za II półrocze 2019 r. oraz opracowanie raportu rocznego pn.: „Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w 2019 roku”.

2. Barometr zawodów (BZ) jest to krótkookresowa (jednoroczna) **prognoza zapotrzebowania na zawody** tworzona dla każdego powiatu w ramach paneli eksperckich przy udziale pracowników PUP. Badanie realizowane jest na zlecenie MRPiPS w ramach jednolitej metodologii od 2015 roku. W wyniku badania na poziomie regionalnym opracowywany jest raport oraz zestawienia prognozowanych trzech grup zawodów: deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych dla każdego z powiatów i dla województwa. Wyniki Barometru zawodów są wykorzystywane przy tworzeniu planów szkoleniowych dla osób bezrobotnych na przyszły rok, przy wydatkowaniu środków z KFS oraz w codziennej pracy doradców zawodowych i pośredników pracy w procesie doradztwa i w kontaktach z pracodawcami.

Jak wspomniano w poprzednim punkcie, od 2020 r. do badania Barometr zawodów (BZ) zostaną włączone elementy analityczne Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych (MZDiN).

3. Wirtualna Mapa Zawodów i Kwalifikacji (WMZiK) jest to badanie popytu na pracę za pomocą narzędzia informatycznego opracowanego na zlecenie WUP w Białymstoku, służącego do pobierania i analizy ofert pracy skierowanych do mieszkańców woj. podlaskiego zamieszczanych na internetowych portalach rekrutacyjnych (CBOP, olx.pl, pracuj.pl). W 2020 roku planuje się dalsze prace modernizacyjne w zakresie dostosowania narzędzia do parametrów portali publikujących oferty, a także badanie ciągłe – monitoring internetowych ofert pracy na poziomie regionalnym i powiatowym oraz bieżącą analizę baz danych. Uzyskany materiał badawczy pozwala na opracowanie wyników badania w postaci infografiki/prezentacji multimedialnej, i opublikowanie ich na podstronie www, a także na tworzenie zestawień cząstkowych potrzebnych do bieżących analiz zapotrzebowania na pracę, kwalifikacje i uprawnienia. Wyniki Wirtualnej Mapy są wykorzystywane m.in. do opiniowania nowych kierunków kształcenia, analizy zapotrzebowania na zawody i kwalifikacje w woj. podlaskim oraz w pracy doradców zawodowych.

Przewidywane efekty:

1. Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych MZDiN

- Liczba badań ofert pracy publikowanych na portalu zielonalinia.gov.pl – 4
- Liczba baz ofert - 4
- Liczba raportów - 1 (raport wojewódzki „Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim)
- Liczba informacji sygnałnych – 1 (za II półrocze 2019 r.)

2. Barometr zawodów BZ

- Liczba moderowanych paneli eksperckich w PUP - 14
- Liczba raportów wojewódzkich - 1
- Liczba plakatów z wynikami badań - 16
- Liczba stron internetowych z wynikami badania w układzie krajowym – 1

3. Badanie popytu na prace (WMZiK)

- Liczba badań – 1
- Liczba baz danych z ofertami pracy - 1
- Liczba opracowań wyników badań – 1
- Podstrona internetowa z wynikami z badania.

Zadanie 1.3 Ocena efektywności, skuteczności, użyteczności i trwałości działań podejmowanych w ramach RPOWP 2014-2020 w różnych aspektach rynku pracy.

Cel: poprawa efektywności, skuteczności, użyteczności i trwałości działań podejmowanych w ramach RPOWP 2014-2020.

Planowane działania:

W roku 2020 przeprowadzone zostaną ewaluacje w ramach RPOWP 2014-2020 w różnych aspektach rynku pracy, tj.:

1. Ocena wpływu wsparcia EFS na liczbę trwałych miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych w województwie podlaskim

Celem badania będzie ocena wpływu wsparcia RPOWP 2014-2020 na rozwój sektora ekonomii społecznej oraz trwałość miejsc pracy powstałych w ramach tego sektora. W ramach badania oszacowany zostanie wskaźnik: *Liczba miejsc pracy istniejących co najmniej 30 miesięcy, utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych.*

Badanie zostanie przeprowadzone w III-IV kwartale 2020 r.

2. Ocena wpływu wsparcia kierowanego do osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy w województwie podlaskim na ich sytuację po zakończeniu udziału w projekcie.

Celem badania będzie ocena efektów wsparcia z EFS w ramach RPOWP 2014-2020, skierowanego do osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy w województwie podlaskim. Badanie pozwoli na identyfikację najważniejszych problemów regionu w zakresie niedostosowania kompetencyjno-kwalifikacyjnego zasobów pracy, zagrożenia wykluczeniem społecznym, bezrobocia. Ewaluacja zostanie rozszerzona o komponent dotyczący oceny skuteczności, efektywności, trwałości, użyteczności interwencji skierowanej do grup defaworyzowanych na rynku pracy.

Badanie zostanie przeprowadzone w II-III kwartale 2020 r.

3. Ocena wpływu wsparcia RPOWP 2014-2020 na edukację opiekuńczo-wychowawczą w województwie podlaskim.

Celem badania będzie ocena wpływu RPOWP 2014-2020 na poprawę dostępu do usług opiekuńczych nad dziećmi do lat 3 oraz wzrost upowszechnienia wysokiej jakości edukacji przedszkolnej w województwie podlaskim.

W aspekcie zagadnień związanych z rynkiem pracy, ewaluacja oceni m.in. rezultaty działań aktywizacyjnych, przyczyniających się do lepszego zagospodarowania zasobów pracy poprzez ułatwienie powrotu na rynek pracy osobom sprawującym opiekę nad dziećmi do lat 3.

Badanie zostanie przeprowadzone w III-IV 2020 r.

Planowane efekty:

- Liczba przeprowadzonych badań ewaluacyjnych – 3
- Uzyskanie informacji, czy i w jakim stopniu interwencja publiczna EFS w ramach RPOWP 2014-2020, skierowana do osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy w województwie podlaskim przyczyniła się do poprawy sytuacji tej grupy osób,
- Uzyskanie informacji czy i w jakim stopniu interwencja publiczna EFS w ramach RPOWP 2014-2020 przyczyniła się do poprawy dostępu do usług opiekuńczych nad dziećmi do lat 3 oraz do wzrostu upowszechnienia wysokiej jakości edukacji przedszkolnej w województwie podlaskim.
- Dostarczenie Instytucji Zarządzającej RPOWP 2014-2020 i Instytucji Pośredniczącej RPOWP 2014-2020 wniosków z oceny i rekomendacji w kierunku podjęcia działań wzmacniających efektywność, skuteczność i użyteczność wsparcia realizowanego z RPOWP 2014-2020 w obszarze polityki rynku pracy.

Zadanie 1.4 Prowadzenie rejestru instytucji szkoleniowych.

Cel: Aktualizowanie informacji o instytucjach szkoleniowych i ich ofercie

Planowane działania:

Prowadzenie rejestru instytucji szkoleniowych w tym wprowadzanie do rejestru informacji o instytucjach szkoleniowych na wniosek instytucji, aktualizowanie danych na temat instytucji szkoleniowych, wystawianie instytucjom zawiadomień o dokonanych wpisach, wykreślanie instytucji szkoleniowych, prowadzenie analizy oferty szkoleniowej instytucji szkoleniowych wpisanych do rejestru;

Planowane efekty:

- aktualna baza danych na temat instytucji szkoleniowych działających w regionie i przedmiotu działalności tych jednostek.

Zadanie 1.5. Prowadzenie rejestru agencji zatrudnienia i monitorowanie działalności agencji.

Cel: upowszechnienie i przekazywanie informacji o usługach świadczonych przez agencje zatrudnienia dla osób poszukujących pracy na terenie RP oraz u pracodawców zagranicznych w ramach pośrednictwa pracy i pracy tymczasowej, monitorowanie agencji zatrudnienia.

Planowane działania:

Przyjmowanie wniosków o wpis do rejestru agencji zatrudnienia; wydawanie certyfikatów uprawniających do prowadzenia agencji: pośrednictwa pracy, doradztwa personalnego, poradnictwa zawodowego, pracy tymczasowej; sprawdzanie aktywności agencji na podstawie przyjmowanych rocznych sprawozdań z działalności; wydawanie decyzji o wykreśleniu z krajowego rejestru agencji zatrudnienia, monitorowanie działalności agencji poprzez wizyty monitoringowe.

Planowane efekty:

- aktualna baza danych na temat agencji zatrudnienia w regionie i prowadzonej przez nie działalności.

Zadanie 1.6 Doskonalenie usług poradnictwa zawodowego.

Cel: podniesienie kompetencji doradców zawodowych i jakości usług poradnictwa zawodowego

Planowane działania:

- doskonalenie warsztatu metodycznego doradców zawodowych poprzez udział w szkoleniach oraz wykorzystanie nowych metod i narzędzi;
- wspomaganie powiatowych urzędów pracy w prowadzeniu poradnictwa zawodowego na rzecz osób bezrobotnych i poszukujących pracy,
- organizowanie i prowadzenie szkoleń metodycznych dla pracowników powiatowych urzędów pracy i WUP (w szczególności doradców zawodowych i doradców klienta),

Przewidywane efekty:

- liczba zorganizowanych szkoleń i seminariów dla pracowników powiatowych urzędów pracy i pracowników WUP (w szczególności doradców zawodowych i doradców klienta) – 6;
- liczba uczestników tych szkoleń – 65.

Zadanie 1.7 Działania informacyjno - promocyjne w ramach PO WER i RPOWP.

Cel: upowszechnianie informacji dotyczących działań na rzecz rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich oraz informacji o Europejskim Funduszu Społecznym

Planowane działania:

- Przekazywanie potencjalnym beneficjentom, beneficjentom oraz potencjalnym uczestnikom projektów informacji dotyczących Europejskiego Funduszu Społecznego oraz informacji dotyczących działań WUP realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój oraz Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014 - 2020.
- Organizacja spotkań informacyjnych, mających na celu informowanie potencjalnych beneficjentów oraz beneficjentów m.in. o ogłaszanych konkursach, zmianach w wytycznych i dokumentach programowych oraz najczęściej popełnianych błędach podczas realizacji projektu.
- Bieżące aktualizowanie serwisu internetowego WUP dot. PO WER i RPOWP, zamieszczanie na nim niezbędnych informacji, dokumentów programowych, wytycznych niezbędnych do przygotowania dokumentacji, w celu przedłożenia w odpowiedzi na ogłoszony konkurs.
- Koordynowanie zgłoszeń projektów do Dni Otwartych Funduszy Europejskich. Wysyłanie za pomocą Newslettera treści przydatnych beneficjentom i potencjalnym beneficjentom, aktualizowanie treści zamieszczonych na portalu FE oraz Wyszukiwarce Dotacji.
- Przeprowadzenie akcji informacyjno-promocyjnej w mediach (np. spoty radiowe, banery internetowe)

- Zakup materiałów promocyjnych, w tym kalendarzy, promujących RPOWP i PO WER.
- Organizacja konferencji/spotkań w związku z wydarzeniami związanymi z wdrażaniem PO WER i RPOWP przy współpracy z lokalnymi mediami.

Przewidziane efekty:

W zakresie POWER

- Liczba konsultacji w ramach różnych form wsparcia w ramach PO WER – 400
- Liczba odwiedzin serwisu internetowego dotyczącego PO WER – 8 000
- Liczba uczestników szkoleń dla potencjalnych beneficjentów i beneficjentów – 60

W zakresie RPOWP

- Liczba uczestników szkoleń dla potencjalnych beneficjentów i beneficjentów w woj. podlaskim – 90
- Liczba odwiedzin serwisu internetowego dot. RPOWP – 14000
- Liczba konsultacji w ramach różnych form wsparcia w ramach RPOWP - 500

Zadanie 1.8 Obsługa Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych

Cel: wypłata świadczeń pracownikom w razie niewypłacalności pracodawcy oraz dochodzenie zwrotu wypłaconych świadczeń ze środków FGŚP,

Planowane działania:

- 1) Prowadzenie postępowań w sprawach o wypłatę świadczeń pracowniczych na podstawie składanych wniosków i wykazów lub odmowa wypłaty świadczeń w związku z brakiem podstaw prawnych do zaspokojenia roszczeń ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.
- 2) Prowadzenie postępowań windykacyjnych, w tym sądowych, egzekucyjnych i upadłościowych w celu zwrotu należności FGŚP. Określanie dłużnikom warunków zwrotu zadłużenia poprzez odstąpienie od dochodzenia należności, rozłożenie spłaty na raty lub umorzenie w całości wierzytelności FGŚP.

Przewidywane efekty:

Ad. 1)

- Liczba pracowników, którym wypłacono świadczenia – 250
- Kwota wypłaconych świadczeń – 1750000 zł

Ad. 2)

- Liczba wniosków skierowanych do dysponenta FGŚP, w zakresie odstąpienia od dochodzenia zwrotu lub umorzenia w całości lub w części należności FGŚP – 5
- Liczba wniosków skierowanych do dysponenta FGŚP, w zakresie określenia warunku zwrotu należności FGŚP – 2

7. ROZDZIAŁ IV. Koordynowanie i monitorowanie realizacji zadań w RPD/2020.

Przyjęto następującą strukturę koordynowania i monitorowania RPD/2020:

- 1) Za koordynowanie realizacji Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2020 r. odpowiedzialny jest Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku (Wydział Rynku Pracy).
- 2) RPD/2020 określa działania przyjęte do realizacji w 2020 r., w ramach których realizowane będą zadania zgłoszone przez Realizatorów, przy czym część z tych zadań stanowi kontynuację zadań z roku ubiegłego (zadania wieloletnie).
- 3) Za realizację zgłoszonych do RPD/2020 zadań odpowiedzialni są Realizatorzy zgłaszający zadanie do realizacji w ramach Planu. Realizatorzy poszczególnych zadań, monitorują efekty ich wdrażania i przedkładają informacje **roczne** z realizowanych przedsięwzięć do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku, do dnia **1.02.2021 r.**, zawierające co najmniej:
 - nazwę priorytetu i nazwę zadania w ramach którego podejmowane były przedsięwzięcia,
 - zwięzłą charakterystykę realizowanego zadania (cel, wykonawcy, podjęte i zrealizowane działania),

- wydatkowaną kwotę z podaniem źródła finansowania,
- uzyskane efekty w ujęciu ilościowym i jakościowym,
- ocena zgodności realizacji działań z RPD oraz wnioski i rekomendacje.

Załącznik nr 2 do RPD/2020 zawiera wykaz zgłoszonych zadań przyporządkowanych działaniom przyjętym do realizacji na 2020 r.

- 4) Sprawozdanie roczne z realizacji RPD/2020 opracuje Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku **do dnia 26.02.2021 r.** Sprawozdanie zostanie przedłożone do zaopiniowania Wojewódzkiej Radzie Rynku Pracy i do zatwierdzenia Zarządowi Województwa Podlaskiego.
- 5) Stopień realizacji założonych celów i efekty działań prowadzonych w obszarach priorytetowych będą monitorowane w oparciu o:
 - analizę sprawozdań Realizatorów poszczególnych zadań w odniesieniu do stopnia osiągnięcia wskaźników określonych w poszczególnych kartach zadań zgłoszonych do RPD,
 - analizę wskaźników ogólnych (wykorzystanych w części z zalecanych w KPDZ) stanowiących załącznik nr 1.

8. ROZDZIAŁ V. Finansowanie realizacji działań/zadań w RPD/2020.

Główne źródła finansowania zadań w Regionalnym Planie Działań na rzecz Zatrudnienia na 2020 r. to: Europejski Fundusz Społeczny, Fundusz Pracy, Budżet Państwa, budżet jednostek samorządu terytorialnego, środki prywatne, PFRON.

Wysokość nakładów na finansowanie założonych w RPD/2020 działań/zadań w szczególności współfinansowanych z EFS i finansowanych z FP będzie zależała od aktywności projektodawców występujących o dofinansowanie realizacji projektów z EFS oraz działalności powiatowych urzędów pracy w przypadku środków z rezerwy FP pozostającej w dyspozycji Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Wysokość środków Funduszu Pracy na finansowanie w samorządach powiatowych realizacji w roku 2020 programów na rzecz promocji zatrudnienia i łagodzenia skutków bezrobocia, ustalona decyzją Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29.11.2019 r. wynosi **69 200,9 tys. zł** z czego:

- w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego 2014-2020 – kwota w wysokości **23 479 387,35 zł** zostanie przeznaczona na realizację w powiatach województwa podlaskiego projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w ramach priorytetu inwestycyjnego 8.i dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników,

- w ramach Programu Operacyjnego Wiedza-Edukacja-Rozwój 2014-2020 – kwota w wysokości **27 322 031,65 zł** zostanie przeznaczona na realizację w powiatach województwa podlaskiego projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w ramach priorytetu inwestycyjnego 8.ii trwała integracja na rynku pracy ludzi młodych, w szczególności tych, którzy nie pracują, nie kształcą się ani nie szkolą, w tym ludzi młodych zagrożonych wykluczeniem społecznym i wywodzących się ze środowisk marginalizowanych także poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży.

Informacje dotyczące poszczególnych zadań i źródeł ich finansowania (szacowane) są zawarte w syntetycznych zestawieniach w Załączniku nr 2 i 4 do RPD/2020.

Wskaźniki monitorowania

Wskaźnik	źródło i częstotliwość informacji
Wskaźniki główne	
Wskaźnik zatrudnienia wg BAEL w %:	GUS
- ogółem w wieku 15 lat i więcej,	kwartał
- osób w wieku 20-64 lata,	kwartał
- osób w wieku 15-64 lata,	dane średnioroczne
- osób młodych w wieku 15-24 lata,	kwartał
- osób starszych w wieku 55-64 lata,	kwartał
- kobiet w wieku 20-64 lata,	kwartał
- kobiet w wieku 15-64 lata,	dane średnioroczne
- osób niepełnosprawnych w wieku 16-64 lata.	kwartał
Stopa bezrobocia wg BAEL w %:	GUS
- ogółem w wieku 15-74 lata,	kwartał
- ogółem w wieku produkcyjnym 18-64 lata	dane średnioroczne
- osób młodych w wieku 15-24 lata,	kwartał
- osób starszych w wieku 55-64 lata,	EUROSTAT (dane średnioroczne)
- odsetek długotrwale bezrobotnych (13 miesięcy i dłużej),	dane średnioroczne
- kobiet w wieku 15-74 lata,	kwartał
- kobiet w wieku produkcyjnym 18-59 lat	dane średnioroczne
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	GUS/WUP miesiąc/ k. grudnia
Udział długotrwale bezrobotnych (pow. 12 mies.) w populacji bezrobotnych ogółem w %	PUP/WUP kwartał
Osoby dorosłe w wieku 25-64 lata uczestniczące w kształceniu i szkoleniu (w %)	GUS/rok
Wskaźniki pomocnicze przy monitorowaniu i ocenie realizacji kierunków działań	
Współczynnik aktywności zawodowej wg BAEL w %:	GUS
- ogółem w wieku 15 lat i więcej,	kwartał
- osób młodych w wieku 15-24 lata,	kwartał
- osób w wieku 45-54 lata,	kwartał
- osób starszych w wieku 55-64 lata,	kwartał
- kobiet w wieku produkcyjnym 18-59 lat	dane średnioroczne
Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych	GUS/rok
Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych z niepełnosprawnościami, które podjęły zatrudnienie	PUP/WUP miesiąc/ rok
Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 roku życia, które podjęły zatrudnienie	PUP/WUP miesiąc/ rok
Wskaźnik NEET młodzieży w wieku 18-24 lata (w %)	EUROSTAT
Wskaźnik zagrożenia ubóstwem relatywnym	GUS /rok
Zatrudnienie cudzoziemców:	PUW/PUP/WUP/MRPIPS miesiąc/rok
- liczba zezwoleń na pracę wydanych przez wojewodę,	
- liczba oświadczeń o powierzeniu pracy cudzoziemcowi zarejestrowanych w PUP	
- liczba zezwoleń na pracę sezonową wydanych przez PUP	
Liczba agencji zatrudnienia w województwie	WUP/rok
Liczba osób, które uzyskały zatrudnienie za pośrednictwem agencji zatrudnienia (w osobach)	WUP/rok
Odsetek bezrobotnych objętych aktywnymi działaniami polityki rynku pracy	PUP/WUP/rok
Efektywność zatrudnieniowa – stopa ponownego zatrudnienia uczestników programów rynku pracy	PUP/WUP/MRPIPS /rok
Liczba bezrobotnych przypadająca na:	WUP/rok
- jednego zatrudnionego w urzędzie pracy na stanowisku doradcy klienta,	
- jednego pośrednika pracy zatrudnionego w urzędzie pracy,	
- jednego doradcę zawodowego zatrudnionego w urzędzie pracy,	
- jednego specjalistę ds. rozwoju zawodowego zatrudnionego w urzędzie pracy.	

ZAŁĄCZNIK nr 2

ZADANIA ZGŁOSZONE DO REGIONALNEGO PLANU DZIAŁAŃ NA RZECZ ZATRUDNIENIA NA 2020 r.

L.p.	Nazwa instytucji zgłaszającej zadanie	Nazwa zadania
Cel szczegółowy 1: Wsparcie na rzecz lokalnej przedsiębiorczości		
Działanie 1. Wspieranie samozatrudnienia i rozwoju lokalnej przedsiębiorczości		
Z. 1.1.	Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego (UMWP)	Wspieranie powstawania i rozwoju podmiotów gospodarczych w ramach Działania 2.3 RPOWP 2014 – 2020
Z. 1.2.	Powiatowe Urzędy Pracy (PUP)	Wspieranie osób bezrobotnych podejmowaniem działalności gospodarczej na regionalnym rynku pracy.
Działanie 2. Kształtowanie postaw przedsiębiorczych i dostarczenie wiedzy z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej osobom zainteresowanym założeniem własnej firmy.		
Z. 2.1.	Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku (WUP)	Kształtowanie postaw przedsiębiorczych w działaniach realizowanych przez Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w WUP w Białymstoku.
Cel szczegółowy 2: Zwiększenie aktywności zawodowej osób z grup najbardziej oddalonych od rynku pracy.		
Działanie 1. Zwiększenie adaptacyjności i wsparcie mobilności społeczno-zawodowej osób pozostających bez pracy		
Z. 1.1	WUP Białystok	Świadczenie i rozwijanie usług poradnictwa zawodowego dla osób bezrobotnych, poszukujących pracy, pracujących
Z. 1.2.	PUP	Zwiększanie aktywności zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy w ramach działań urzędów pracy.
Z. 1.3.	WUP Białystok	Zwiększanie zdolności zatrudnieniowej osób pozostających bez zatrudnienia oraz osób poszukujących pracy, przy wykorzystaniu aktywnej polityki rynku pracy oraz wspieranie mobilności zasobów pracy w ramach Działania 2.1 RPOWP
Z. 1.4.	WUP Białystok	Wdrażanie rozwiązań na rzecz równowagi praca – życie w ramach Działania 2.2 RPOWP.
Działanie 2. Zwiększenie aktywności społeczno-zawodowej osób młodych do 30 roku życia, w tym z grupy NEET.		
Z. 2.1.	WUP Białystok/PUP	Wspieranie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe w ramach Działania 1.1 Poddziałanie 1.1.1. PO WER
Z. 2.2.	WUP Białystok	Wspieranie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty konkursowe w ramach Działania 1.2 Poddziałanie 1.2.1 PO WER
Z. 2.3.	Podlaska Komenda Wojewódzka OHP (PKW OHP)	Aktywizacja młodzieży defaworyzowanej w wieku 15-25 lat w ramach działań OHP
Z. 2.4	PKW OHP	Realizacja projektów ze środków europejskich służących poprawie sytuacji osób młodych w wieku 15-20 lat w tym z grupy NEET przez PWK OHP.
Działanie 3. Włączenie zawodowe i społeczne osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym.		
Z. 3.1.	WUP Białystok	Dofinansowanie kosztów utworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej (ZAZ)
Z. 3.2.	UMWP	Aktywizacja społeczna i zawodowa osób znajdujących się w niekorzystanej sytuacji na rzecz poprawy i wzmocnienia ich zdolności do zatrudnienia w ramach Poddziałania 7.1.RPOWP.
Z. 3.3.	UMWP	Wzmocnienie roli ekonomii społecznej w rozwoju społeczno-gospodarczym województwa podlaskiego w ramach Działania 7.3 RPOWP
Z. 3.4	UMWP	Wdrażanie Działania 9.1 Rewitalizacja społeczna i kształtowanie kompetencji społecznych RPOWP.
Z.3.5	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej (ROPS)	Rozwój zatrudnienia socjalnego poprzez tworzenie centrów integracji społecznej.
Z. 3.6	ROPS	Realizacja projektu partnerskiego pn. „Liderzy kooperacji” w ramach Działania 2.5 Skuteczna pomoc społeczna Działanie PO WER

Działanie 4. Promowanie podtrzymania aktywności zawodowej osób starszych w szczególności spełniających warunki do przejścia na emeryturę		
Z. 4.1.	WUP Białystok	Wdrażanie Działania 2.5 Aktywne i zdrowe starzenie się w ramach RPOWP 2014-2020
Z. 4.2.	WUP Białystok	Monitorowanie sytuacji osób starszych na rynku pracy i ich aktywności zawodowej.
Z. 4.3.	WUP Białystok	Promowanie zatrudnienia i aktywności zawodowej osób starszych we współpracy z partnerami rynku pracy
Cel szczegółowy 3: Lepsze dostosowanie struktury kompetencji i kwalifikacji pracowników do wymogów rynku pracy przyszłości.		
Działanie 1. Promowanie i rozwijanie kształcenia ustawicznego dorosłych mieszkańców regionu w szczególności pracowników i pracodawców w odniesieniu do potrzeb rynku pracy		
Z. 1.1.	WUP Białystok	Adaptacja pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian w ramach Działania 2.4 RPOWP 2014-2020
Z. 1.2.	WUP Białystok	Wdrażanie Krajowego Funduszu Szkoleniowego w woj. podlaskim.
Z. 1.3.	WUP Białystok	Wdrażanie Działania 3.2 Kształcenie i rozwój kompetencji kadr regionu w ramach RPOWP 2014-2020
Działanie 2. Promowanie i rozwijanie kształcenia i szkolenia zawodowego dostosowanego do potrzeb rynku pracy		
Z. 2.1.	UMWP Departament EFS	Kształcenie zawodowe młodzieży na rzecz konkurencyjności podlaskiej gospodarki w ramach Działania 3.3 (Poddziałanie 3.3.1) RPOWP 2014-2020
Z. 2.2.	Izba Rzemieślnicza i Przedsiębiorczości w Białymstoku	Działania Izby Rzemieślniczej i Przedsiębiorczości z zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego
Cel szczegółowy 4: Wsparcie migracji zarobkowych przyjaznych regionalnemu rynkowi pracy.		
Działanie 1. Wsparcie pracodawców w pozyskiwaniu pracowników o pożądanym kompetencjach, w tym cudzoziemców		
Z. 1.1	PUP	Pomoc pracodawcom w trafnej rekrutacji pracowników na wolne miejsca pracy.
Z. 1.2	WUP Białystok	Świadczenie usług międzynarodowego pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES w tym wsparcie reemigrantów
Z.1.3	PUP	Wydawanie oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom oraz zezwoleń na pracę sezonową.
Cel szczegółowy 5: Zwiększenie efektywności i jakości obsługi rynku pracy.		
Działanie 1. Rozwijanie i doskonalenie systemu obsługi i informacji o rynku pracy.		
Z. 1.1.	WUP Białystok	Partnerstwo lokalne na rzecz promocji zatrudnienia oraz rozwoju zasobów ludzkich
Z. 1.2.	WUP Białystok	Badanie popytu na pracę, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych.
Z. 1.3.	UMWP DRR	Ocena efektywności, skuteczności, użyteczności i trwałości działań podejmowanych w ramach RPOWP 2014-2020 w różnych aspektach rynku pracy.
Z. 1.4.	WUP Białystok	Prowadzenie rejestru instytucji szkoleniowych
Z. 1.5.	WUP Białystok	Prowadzenie rejestru agencji zatrudnienia i monitorowanie działalności agencji
Z. 1.6.	WUP Białystok	Doskonalenie usług poradnictwa zawodowego
Z. 1.7.	WUP Białystok	Działania informacyjno-promocyjne w ramach PO WER i RPOWP
Z. 1.8.	WUP Białystok	Obsługa Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych

Realizatorzy Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2020r.

Nazwa jednostki	Adres
Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku	ul. Pogodna 22, 15-354 Białystok
Powiatowy Urząd Pracy w Augustowie	ul. Mickiewicza 2, 16-300 Augustów
Powiatowy Urząd Pracy w Białymstoku	ul. Pogodna 63/1, 15-365 Białystok
Powiatowy Urząd Pracy w Bielsku Podlaskim	ul. 3Maja 17, 17-100 Bielsk Podlaski
Powiatowy Urząd Pracy w Grajewie	ul. Strażacka 6a, 19-200 Grajewo
Powiatowy Urząd Pracy w Hajnówce	ul. Piłsudskiego 10A, 17-200 Hajnówka
Powiatowy Urząd Pracy w Kolnie	ul. Wojska Polskiego 46, 18-500 Kolno
Powiatowy Urząd Pracy w Łomży	ul. Nowogrodzka 1, 18-400 Łomża
Powiatowy Urząd Pracy w Mońkach	ul. Wyzwolenia 22, 19-100 Mońki
Powiatowy Urząd Pracy w Sejnach	ul. Łąkowa 26, 16-500 Sejny
Powiatowy Urząd Pracy w Siemiatyczach	ul. Leg. Piłsudskiego 3, 17-300 Siemiatycze
Powiatowy Urząd Pracy w Sokółce	ul. Kryńska 40, 16-100 Sokółka
Powiatowy Urząd Pracy w Suwałkach	ul. Kościuszki 71a, 16-400 Suwałki
Powiatowy Urząd Pracy w Wysokiem Mazowieckiem	ul. 1 Maja 8, 18-200 Wysokie Mazowieckie
Powiatowy Urząd Pracy w Zambrowie	ul. Fabryczna 3, 18-300 Zambrów
Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego	ul. Wyszyńskiego 1, 15-888 Białystok
Departament Europejskiego Funduszu Społecznego, Departament Rozwoju Regionalnego	ul. Poleska 89, 15-874 Białystok
Podlaska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy	ul. Trawiasta 20B, 15-161 Białystok
Izba Rzemieślnicza i Przedsiębiorczości w Białymstoku	ul. Warszawska 6, 15-950 Białystok
Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej	ul. Kombatantów 7, 15-110 Białystok

Szacunkowy plan budżetu RPD/2020 (w tys. zł)

Zadania	Ogółem	Z tego						
		środki krajowe					środki zagraniczne	
		FP	PFRON	Budżet Państwa (BP)	budżet JST	środki prywat.	EFS	inne środki UE
Cel szczegółowy 1. Wsparcie na rzecz lokalnej przedsiębiorczości								
Działanie 1. Wspieranie samozatrudnienia i rozwoju lokalnej przedsiębiorczości								
1.1 Wspieranie powstawania i rozwoju podmiotów gospodarczych w ramach Działania 2.3 RPOWP.	0 ²⁴							
1.2 Wspieranie osób bezrobotnych zainteresowanych podejmowaniem działalności gospodarczej.	437,0	437,0						
Działanie 2. Kształtowanie postaw przedsiębiorczych i dostarczenie wiedzy z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej osobom zainteresowanym założeniem własnej firmy								
2.1 Kształtowanie postaw przedsiębiorczych w działaniach realizowanych przez Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w WUP w Białymstoku	*							
Cel szczegółowy 2. Zwiększenie aktywności zawodowej osób z grup najbardziej oddalonych od rynku pracy.								
Działanie 1. Zwiększenie adaptacyjności i wsparcie mobilności społeczno-zawodowej osób pozostających bez pracy.								
1.1 Świadczenie i rozwijanie usług poradnictwa zawodowego dla osób bezrobotnych, poszukujących pracy, pracujących	*							
1.2 Zwiększanie aktywności zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy w ramach działań urzędów pracy.	16792,1	16792,1						
1.3 Zwiększanie zdolności zatrudnieniowej osób pozostających bez zatrudnienia oraz osób poszukujących pracy, przy wykorzystaniu aktywnej polityki rynku pracy oraz wspieranie mobilności zasobów pracy w ramach Działania 2.1 RPOWP	31774,6 ²⁵	3187,2		1052,6		526,3	27008,5	
1.4 Wdrażanie rozwiązań na rzecz równowagi praca – życie w ramach Działania 2.2 RPOWP	24329,46 ²⁶					3649,42	20680,04	
Działanie 2. Zwiększenie aktywności społeczno-zawodowej osób młodych do 30 roku życia, w tym z grupy NEET.								
2.1. Wsparcie osób młodych w wieku 18-29 lat pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe w ramach Działania 1.1 PO WER	27322,03	4295,03					23027,0	
2.2 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty konkursowe w ramach Działania 1.2 PO WER	13000,0			1393,6		650,0	10956,4	

²⁴ Brak przewidzianych naborów w 2020 r.²⁵ Szacunkowa kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w ramach naboru planowanego w 2020 r.²⁶ Jw.

2.3 Aktywizacja młodzieży defaworyzowanej w wieku 15-25 lat w ramach działań OHP	1182,0	166,0		1016,0				
2.4 Realizacja projektów ze środków europejskich służących poprawie sytuacji osób młodych w wieku 15-20 lat w tym z grupy NEET przez PWK OHP	581,0			33,0			548,0	
Działanie 3. Włączenie zawodowe i społeczne osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym.								
3.1 Dofinansowanie kosztów utworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej (ZAZ)	5114,9		4225,0		889,9			
3.2 Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w ramach Działania 7.1 RPOWP	27562,5				477,2	3720,94	23364,36	
3.3 Wzmocnienie roli ekonomii społecznej w rozwoju społeczno-gospodarczym województwa podlaskiego w ramach Działania 7.3 RPOWP	17352,79			1960,95		868,88	14522,96	
3.4 Wdrażanie Działania 9.1 Rewitalizacja społeczna i kształtowanie kompetencji społecznych RPOWP	26162,3				130,82	1177,3	24854,18	
3.5 Zatrudnienie socjalne poprzez tworzenie centów integracji społecznej	-							
3.6 Realizacja projektu partnerskiego pn. „Liderzy kooperacji” w ramach Działania 2.5 Skuteczna pomoc społeczna PO WER	17,7						17,7	
Działanie 4. Promowanie podtrzymania aktywności zawodowej osób starszych w szczególności spełniających warunki przejścia na emeryturę.								
4.1 Wdrażanie Działania 2.5 Aktywne i zdrowe starzenie się w ramach RPOWP 2014-2020.	6347,0			635,0		317,0	5395,0	
4.2 Monitorowanie sytuacji osób starszych na rynku pracy i ich aktywności zawodowej.	*							
4.3 Promowanie zatrudnienia i aktywności zawodowej osób starszych we współpracy z partnerami rynku pracy	*							
Cel szczegółowy 3. Lepsze dostosowanie struktury kompetencji i kwalifikacji pracowników do wymogów rynku pracy przyszłości.								
Działanie 1. Promowanie i rozwijanie kształcenia ustawicznego dorosłych mieszkańców regionu w szczególności pracowników i pracodawców w odniesieniu do potrzeb rynku pracy								
1.1 Adaptacja pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian w ramach Działania 2.4 RPOWP	0²⁷							
1.2 Wdrażanie Krajowego Funduszu Szkoleniowego	5711,0	5711,0						
1.3 Wdrażanie Działania 3.2 Kształcenie i rozwój kompetencji kadr regionu w ramach RPOWP	77411,4²⁸			2322,3		9289,4	65799,7	

²⁷ brak przewidzianych naborów w 2020 r. – realizacja projektów z lat ubiegłych

²⁸ Szacunkowa kwota na dofinansowanie projektów w ramach planowanego konkursu w 2020 r.

Działanie 2. Promowanie i rozwijanie kształcenia i szkolenia zawodowego dostosowanego do potrzeb rynku pracy								
2.1 Kształcenie zawodowe młodzieży na rzecz konkurencyjności podlaskiej gospodarki w ramach Działania 3.3 RPOWP	67894,73				6789,44	3394,77		57710,52
2.2 Działania Izby Rzemieślniczej i Przedsiębiorczości w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego	14598,7	4750,2					9848,5	
Cel szczegółowy 4. Wsparcie migracji zarobkowych przyjaznych regionalnemu rynkowi pracy								
Działanie 1. Wsparcie pracodawców w pozyskiwaniu pracowników o pożądanym kompetencjach, w tym cudzoziemców.								
1.1 Pomoc pracodawcom w trafnej rekrutacji pracowników na wolne miejsca pracy	*							
1.2 Świadczenie usług międzynarodowego pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES.	*							
1.3 Wydawanie oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom oraz zezwoleń na pracę sezonową.	*							
Cel szczegółowy 5. Zwiększenie efektywności i jakości obsługi rynku pracy								
Działanie 1. Rozwijanie i doskonalenie systemu obsługi i informacji o rynku pracy.								
1.1 Partnerstwo lokalne na rzecz promocji zatrudnienia oraz rozwoju zasobów ludzkich	*							
1.2 Badanie popytu na pracę, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych.	*							
1.3 Ocena trafności, skuteczności i efektywności działań podejmowanych w ramach RPOWP w różnych aspektach rynku pracy.	360,0					54,0		306,0
1.4 Prowadzenie rejestru instytucji szkoleniowych	*							
1.5 Prowadzenie rejestru agencji zatrudnienia i monitorowanie działalności agencji	*							
1.6 Doskonalenie usług poradnictwa zawodowego	*							
1.7 Działania informacyjno-promocyjne w ramach PO WER i RPOWP	103,0					15,83		87,17
1.8 Obsługa Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych	*							

* zadanie realizowane ze środków przeznaczonych na działalność statutową

Tabela. Zestawienie środków finansowych wg. celów szczegółowych i źródeł finansowania RPD/2020 (w tys. zł)

Cele szczegółowe	FP	PFRON	BP	JST	Środki prywatne	EFS	inne UE	Razem
1	437,0	0	0	0	0	0	0	437,00
2	24440,33	4225,0	6091,15	1497,92	10909,84	150374,14	0	197538,38
3	10461,20	0	9111,74	3394,77	19137,90	123510,22	0	165615,83
4	0	0	0	0	0	0	0	0
5	0	0	0	69,83	0	393,17	0	463,0
Razem	35338,53	4225,0	15202,89	4962,52	30047,74	274277,53	0	364054,21